

Egy hajóban, más lapáttal

Fotó: Helfrich Máté

A magyar felsőoktatás megújulását régóta várják már az egyetemek polgárai. A pozitív változás viszont csak olyan környezetben valósulhat meg,

ahol nem a mindennapi túlélésre lehet csupán koncentrálni. Az éveken át történő forráselvonások következményeiről, és a megújulást hozó közös

munkáról, intézményfejlesztési stratégiáról egyetemünk nyolc dékánját kérdeztük.

Cikkünk a 8. oldalon

110%-os mizéria

Fotó: Székely Zsolt

Kellemetlen Neptun üzenet érkezett közel hét-száz hallgatóhoz az elmúlt napokban. Az úgynevezett 10%-on felül felvett kreditekért kérte a hivatal a kreditenkénti 1800 Ft-os különjárás díjat. Az Egyetemi Hallgatói Képviselő arra kéri a hallgatókat, hogy mindenképpen ellenőrizzék a követelés jogosságát.

Cikkünk a 2. oldalon

Kijött a gödörből a Ch épület

Túl van a – Vegyészmérnöki és Biomérnöki Kar otthonául szolgáló – CH épület a metróépítés viszonyosságain. Bár még tartanak a kozmetikázások, a létesítmény megóvása érdekében történt munkálatok java része már lezajlott. **Pokol György** és **Nagy József** nyilatkozott.

Cikkünk a 3. oldalon

Kérdezz ingyenesen

Jogi és pénzügyi kérdésekben soha nem lehet eléggé informált az ember. Tanácsadást szakemberektől érdemes kérni, a kérdés csupán az, hogy mennyiért. Mondjuk, ingyen?

Cikkünk a 7. oldalon

Rólad. Érted.

Itt az ideje, hogy véleményt alkoss a Sportközpontról, és elmond, hogy milyen sportterületen érzed otthon magad. Az EHK közvéleménykutatást szervez a sportolási szokások kapcsán.

Cikkünk a 12. oldalon

Kilenc milliárddal kevesebb a BME pénztárcájában

Fotó: Székely Zsolt

A Műegyetem intenzíven éli fel tartalékait. Nem tehet mást, ugyanis mind az állami költségvetésből, mind pedig a saját bevételi forrásokból lényegesen kevesebb pénz folyik be az intézmény kasszájába.

Cikkünk a 6. oldalon

HIRDETÉS

Kérjük, hogy befizetett adójának 1 %-át a közhasznúan működő **Műegyetemi Hallgatókért Alapítvány** számára ajánlja fel.

18036754-1-43

110%-os mizéria, azaz ki-miért-hogyan nem fizet?

Körülbelül hétszáz hallgató kapott a Neptunban értesítést arról, hogy befizetési kötelezettsége keletkezett. **Rácz Tamás** EHK képviselő és **Kovács András**, az EHK elnöke mesélt a Hallgatók által fizetendő egyéb díjakról szóló Rectori Utasítás értelmezéséről.

A frissen kiadott Rectori Utasítás értelmezése tartalmazza, hogy a TVSz 11. § (14)-ben rögzített, ún. 110% feletti kreditekért fizetendő különjárási díjakat hogyan kell kiszámítani. Az első ránézésre bonyolult algoritmus könnyen megérthető, ha valaki veszi a fáradságot, hogy elolvassa és saját magát példaként tekintve végigvezesse a számolást. Először meghatározzák, hogy a hallgatónak mennyi a képzési kreditmennyisége, majd ennek 95%-át veszik kötelező és kötelezően választható krediteknek. A képzési keret 15%-át, azaz

az 5% szabadon választható és a plusz 10% ingyen felvehető kreditet veszik szabadon választható keretnek. Ezt követően lekerdezik a Neptunból a hallgató által a 2011/12 tanév tavaszi félév végéig teljesített krediteket, és a képzési kreditekből kivonják a szabványokat. Majd meghatározzák a képzés befejezéséhez szükséges krediteket, úgy, hogy a képzési kreditek 95%-ból levonják az imént számított teljesített kötelező és kötvál krediteket. Végül a képzés befejezéséhez szükséges kreditekből levonják a kötelezők/kötválak illetve a szabványok különbségét, és az eredményül kapott kreditérték az, ami térítésmentesen még felvehető a tanulmányok során. Ennek túllépése befizetési kötelezettséget von maga után, de a hallgató felszólalhat a kirótt díj ellen, megadva a 2011/12 tavaszi félév végéig ténylegesen teljesített szabadon választható kreditjeit.

„A rendszerben már bent levő hallgatókra, tehát azokra, akik nem a 2012/13-as tanév szeptemberében kezdték meg egyetemi tanulmányaikat a BME-n, a 2012/13-as

Fotó: Székely Zsolt

tanév előtt elvégzett szabadon választható kreditek nem lesz érvényesítve az új szabály. ” – magyarázta Kovács András.

A számítási rendszerre azért van szükség, mert a Neptunban a mintatantervek nem minden képzés esetében egyértelműsíthetők. Bizonyos karokon a mintatanterv tökéletesen szerepel, és pár kattintásból egyértelműen meg lehetne mondani, hogy melyik hallgatónak mennyi

az a kreditmennyisége, amit szabadon választható tárgyként végzett. Mivel egyes karokon sok szakirány, specializáció és modul van, bizonyos tantárgyak az egyik hallgató tantervében kötelezőként, a másik esetben viszont szabadon választhatóként szerepelnek. Ezért volt szükség egy becslő algoritmus kifejlesztésére, amit a KTH munkatársai igen sok erőfeszítés árán tökéletesítettek tovább. A hallgatók elsőre nem értették, miért törölte a KTH az előzőleg megállapított díjakat. Rácz Tamás elmondása szerint érthető a kialakult feszültség, viszont az érintetteknek alaposan el kellett volna olvasniuk a Neptunban kapott első levelet is. „Sajnos volt olyan hallgató, aki már befizette a számára kirótt díjat, azonban ha utánanéznék az elvégzett tárgyaiknak, ez nem lett volna szükségszerű. A napokban kapják a hallgatók az új értesítést a módosított számítások alapján megállapított díjakról, így az előzőleg kiírt díjakat törlik. A KTH lényegében egyénre szabott üzenetet küld a hallgatóknak, akiknek kérdéses esetben nem

kell mást tenniük, mint az üzenetben hivatkozott kérvényt leadni. Azt kéri tőlük a KTH, hogy az általuk szabadon választhatóként felvett tantárgyaknak a listáját küldjék el nekik a megadott határidőn belül. Tíz perc ráfordítással ki tudja tölteni a hallgató a kért adatokkal a kérvényt, s ha jogos a kérése, módosítják a túllépés miatt kiírt kreditenként 1800 forintos különjárási díjat”- tette hozzá.

BELLA BRIGITTA

A nemzeti felsőoktatásról szóló törvény módosításának értelmében a BME Tanulmányi és Vizsgaszabályzata is változásokon esett át. A törvény kimondja, hogy a hallgató a mintatantervében rögzített kreditmennyiséghez képest további 10%-nyi kreditértékben vehet fel tantárgyat térítési díj fizetése nélkül. Amennyiben ezt meghaladón vesz fel tantárgyat, térítési díjat kell fizetnie.

Ha kérdésed van, írd az info@kth.bme.hu email címre.

Költségtérítés vagy önköltség, a különjárási díj közös

A Neptunban megjelenő fizetési kötelezettségnek senki sem örül. Sokszor még az sem egyértelmű, hogy most éppen miért kell fizetnünk. A kiróható díjak közti eligazodásban **Juhász Réka**, a Támpont Iroda munkatársa volt segítségemre.

Hogyan tudok pénzt visszautalni a Neptunból a bankszámlámra?

Sok hallgató fordul hozzánk azzal a kérdéssel, hogy megszűnt a hallgatói jogviszonya vagy passzív féléven van, de maradt pénz a számláján, és nem látja, hogyan lehet ezt visszaküldeni. Pénzt visszautalni úgy lehet, hogy a hallgató a Neptun kezelőfelületen rámege a Pénzügyek menüpontra, ott a legördülő menüből kiválasztja a Tranzakciós lista lehetőséget. Ekkor látja, hogy mennyi pénz van a gyűjtőszámláján. Itt található egy Visszaütalás gomb, amit akkor tud aktiválni, ha kiválasztotta a gyűjtőszámla számát. Bár legördülő menüsorból kell választani, de csak egyetlen szám szerepel a listában. A kiválasztás után kell megnyomni a Visszaütalás gombot. Ekkor felugrik egy ablak, ahol a visszaütalendő összeg nagyságát kell

Fotó: Danyi Balázs

megadni. Minimum százat, de akár a számlán lévő teljes összeget is vissza lehet utalni. Az Oké gomb megnyomásával lehet jóváhagyni a tranzakciót. Sajnos a pénz bankszámlán való megjelenése több hetet is igénybe vehet, amivel számolni kell.

Miért írnak ki a költségtérítéses hallgatóknak a nem teljesített kreditek után fizetendő díjat, hiszen ők kifizették a felvett kredit árát, amikor a költségtérítést kifizették.

Az igaz, hogy ők kifizették az adott tantárgy díját, azért, hogy hallgathassák azt, csak hogy a

most kiírt összeg nem költségtérítés, hanem ún. különjárási díj, mely a hallgatótól kötelezettségei elmulasztása, vagy késedelmes teljesítése esetén szedhető. A vonatkozó rectori utasítás nem cizellálja a hallgatókat önköltséges és állami ösztöndíjas kategóriákra, hanem minden hallgatónak fizetnie kell ezeket a díjakat, hogyha fellépnek azok a körülmények, amik ezt a fizetést kötelezővé teszik.

Mi a költségtérítés, mi az önköltség és mi a különjárási díj?

Az egyetem hallgatói külön-

böző finanszírozási kategóriákba sorolhatók: költségtérítéses, önköltséges, államilag támogatott és állami ösztöndíjas. A költségtérítés az az összeg, amit a hallgató a felvett kreditek után fizet azért, hogy tanulhat az egyetemen és eljuthat a diplomáig. Tehát ez a képzésének a költsége. Azoknak kell ezt kifizetniük, akik 2012 szeptemberében előtt iratkoztak be, és fizetős képzésre nyertek felvételt. Az önköltség lényegében ugyanez, csak azokra a hallgatókra vonatkozik, akiket 2012 szeptemberében vagy azután vettek fel, és fizetős képzésre

járnak. Államilag támogatott az, aki a 2012-es őszi félév előtt iratkozott be, és államilag támogatott képzésre nyert felvételt. Neki nem kell fizetnie a tanulmányaiért. Állami ösztöndíjas az a hallgató, akit 2012 szeptemberében vagy ennél később vettek fel, és alá kellett írnia a hallgatói szerződést, amelynek értelmében az állam finanszírozza a tanulmányait. A kötelező hallgatói kiadások másik csoportjában a hallgató által fizetendő egyéb díjak szerepelnek. Ezek a különjárási és a szolgáltatási díjak. Az utóbbi akkor merül fel, ha a hallgató többszörszolgáltatást vesz igénybe. Ilyen például a leckekönyvmásolat vagy a különleges hallgatói jogviszony igazolás. A különjárási díjak körébe tartozik többek közt a 2012 szeptemberében előtt beiratkozott hallgatók számára a nem teljesített kreditek után fizetendő díj, valamint a tantárgyak ismételt felvételéért kirótt összeg, ami a 2012-es őszi félévben vagy utána beiratkozottakra vonatkozik, a késedelmes házi feladat leadás, vagy a vizsgáról való távolmaradás. Mindegy, hogy egy hallgató melyik finanszírozási csoportba tartozik, különjárási és szolgáltatási díjakat mindenkinek fizetnie kell.

LÁSZLÓ ZSÓFIA

Műhely

Felelős kiadó:
Kovács András,
Rácz Tamás

Főszerkesztő: Szabó Zsolt • Lapmenedzser: Boros Miklós • Rovatvezetők: Timár-Sneider Zita (BME körkép, bme.korkep@muhely.com) • Takáts Ildikó (Kapun kívül, kapunkivul@muhely.com) • Kunovics Gergő (Közélet, kozelet@muhely.com) • Szabó Orsolya (Magazin, magazin@muhely.com) • Rajnai Tamás (Sport, sport@muhely.com; Technika, technika@muhely.com) • Képszerkesztő: Kiss Imre • Fotós koordinálás: Lengyel Rita • Tördelőszerkesztő: Rajnai Gábor • Szerkesztőség: 1111 Budapest, Műgyetem rkp. 3. K.I.76, Tel./Fax: 463-2081, E-mail: info@muhely.com, Honlap: www.muhely.com • Hirdetésszervező: Szabó Zsolt E-mail: info@muhely.com Tel.: 463-2081, Fax: 463-3839 • Vidéki tudósítók: Harsányi Ákos (Pécs), Bíró Viktória (Veszprém), Kovács Dorottya (Debrecen), Rada János (Miskolc), Varga Tamás Ottó (Szeged) • Nyomda: Komáromi Nyomda és Kiadó Kft. Felelős vezető: Kovács János ügyvezető igazgató • Az újság megjelenik kéthetente 7000 példányban. Ingyenes. HU ISSN 1589-6668

Egyetemi Hallgatói
Képviselő

Kijött a gödörből a Ch épület

Az elmúlt idő szorgos munkájának köszönhetően a Ch épület kezd kilábalni a metrőépítés okozta betegségéből. A rekonstrukciós munkálatokról a Vegyész-mérnöki és Biomérnöki Kar dékánjával és dékánhelyettesével, **Pokol Györggyel** és **Nagy Józseffel** beszélgettem.

Az épülettel kapcsolatban a legsürgetőbb teendő az alagsorban található közműalagút és a benne lévő vezetékek helyreállítása volt. Az alagsori közművezetéseket a süllyedés okozta statikai problémákkal egyetemben már tavaly nyáron helyrehozták. Ezen felül befejeződött a közművezeték-cserével érintett alagsori laborok rekonstrukciója is. A munkálatok ezután fölfelé indultak, tudtuk meg a dékántól. Mostanra a lépcső-

olyan felújítások valósíthatók meg, amik nem kapcsolódnak közvetlenül a süllyedés okozta kárhoz, de szükségesek ahhoz, hogy a hallgatók és az ott dolgozók is megfelelő körülmények közt dolgozhassanak. Például a felújított laborokban elhelyezett vegyi fülkéket is így szerezték be. A kari pénz bevonásával jelentős mértékben felújított és jól használható épülethez jut az egyetem. Bár a több mint száz éves épület megérdemelné a teljes közműfelújítást és az összes helyiség rendbetételét, a rendelkezésre álló anyagi lehetőségek a létesítmény méretei miatt nem teszik lehetővé a teljes körű felújítást.

A kártérítés összege 660 millió forint, amihez eddig nagyságrendileg több mint 100 milliót tett hozzá a kar. A tervek szerint a kari hozzájárulás teljes összege kb. a kártérítés egyharmadát teszi majd ki.

A kártérítés megállapított összegét az egyetem megfelelő mértékűnek találta a konkrét károkat és az épület értékcsökkenését illetően, viszont ez a keret nem nyújtott fedezetet a felújítás logisztikai részére, mint

Fotó: Helfrich Máté

ház dúcolását is fel lehetett számolni, és az álmennyezetet is helyreállították. A lépcsőház visszakapta az eredeti formáját, most már szép, új világítással is rendelkezik. A vezetékeket a falba süllyesztették, tehát már csak az van kívül, aminek ott kell lennie. Közben a tanszéki területeken is több helyen folytatódtnak a munkák. A rekonstrukciónak köszönhetően az épület egy része már lényegesen jobb állapotban van, mint a munkák megkezdése előtt, sőt akár a süllyedés előtt. A dékánhelyettes szerint előreláthatóan a felújítás nagy része ebben az évben be fog fejeződni. Idén várhatóan sorra kerül az alagsor még hátralévő részének, a Ch C 14-es nagyedzőterem és a fölfelé menő mellékhelyiség strangoknak a helyrehozatala, valamint emeletenként a fő elektromos kapcsolószekrények cseréje. Két olyan dolog még várat magára, ami feltétlenül szükséges. Az egyik a tetőtérben lévő szigetelés, mivel jelenleg nagy a hőveszteség fölfelé. A másik pedig az, hogy az esőelvezető csatornák több helyen elrepedtek és elmozdultak az épület fala mellől, ami ennek következtében ázik. Ha marad rá pénz, a Gellért tér felőli homlokzat renoválása is a tervek közt szerepel, aminek köszönhetően egyrészt javulni fog a belső használhatóság, mivel az ablakok szigetelésével, illetve szükség szerinti cseréjével nem lesz akkora huzat és hőmérséklet-ingadozás az épületben, másrészt az épület esztétikailag is előnyösebb lesz, mint jelenleg. Ha már úgyis helyre kell hozni a károkat, a kari vezetés úgy döntött, hogy a kártérítés összegét kari pénzzel egészíti ki, amiből

például arra, hogy a felújításban érintett laborokat ki kellett költöztetni, ideiglenesen máshol kellett munkahelyeket létesíteni, később vissza kellett költözni. Mindezek a feladatok a karnak további kiadásokat, a munkákban késedelmeket, a dolgozóknak pedig fáradságot okoztak. Amiatt, hogy az épület felújítását nem lehetett annak teljes kiürítése mellett végezni, az egész felújítás elhúzódik. A ki- és visszaköltöztetés fedezete volt az a költségelem, ami kikerült a kártérítési pénzből. Az épületben dolgozóknak jelentős nehézségeket jelent, hogy folyamatos működés, oktató/kutató munka közben történik a felújítás. Például tavaly nyáron hónapokon keresztül nem működött a vizesblokk az épületben, így a dolgozóknak az épület előtt felállított mobil wc-ket kellett használniuk.

Az egyetem kártérítési igénye a metró üzem közben adódó esetleges károokra nem térhetett ki. Ha a metróforgalom okoz gondokat, ezek valószínűleg nem magával az épülettel, hanem a berendezések üzemeltetésével lesznek kapcsolatosak. Vannak nagyon érzékeny műszerek az épületben, amelyek a rezgésekre, illetve az elektromágneses zavarásra nagyon kényesek. A metróüzemnek ezekre a berendezésekre gyakorolt hatását nem lehet előre látni. Legrosszabb esetben előfordulhat, hogy el kell költöztetni a legérzékenyebb műszereket az épületből. Ha ez bekövetkezik, az egy új kártérítési igényt alapoz meg.

LÁSZLÓ ZSÓFIA

➤ BME Diákközpont Támpont Iroda

AKTUÁLIS INFORMÁCIÓK

Kifizetési időpontok

A 2012/2013/2-es félév kifizetési időpontjai honlapunk (www.tampont.bme.hu) Juttatások menüpontjában találhatók.

Nem kapod meg az ösztöndíjad?

Figyelem! Ha a Neptunban nem vagy helytelenül szerepel a bankszámlaszámod vagy az adóazonosító jeled, akkor javítsd minél hamarabb, mert különben a tanulmányi ösztöndíjat és más juttatásokat nem kaphatod meg.

Költségtérítés

Kiírásra került a költségtérítés. Kérünk titeket, hogy legyetek tekintettel rá, hogy csak akkor tudtok vizsgára jelentkezni, ha nincs lejárt határidejű, tanulmányi jellegű díjtarozásokat az Egyetem felé, rendezzék időben a tartozást.

Még nincs Bursa Hungarica ösztöndíj kifizetés

Késve kezdődnek meg a 2012/2013-as tanév tavaszi félévének Bursa Hungarica ösztöndíj kifizetései. A késedelem oka, hogy a Emberi Erőforrás Támogatáskezelő (lapzártáig) még nem küldte meg számunkra a jogosult hallgatók listáját. Az első kifizetések pontos dátuma még nem ismert.

Az Önköltséges nem = a Költségtérítéssel

A DiákHitel 2-őt csak állami részösztöndíjas és önköltséges képzésre felvételt nyert hallgatók vehetik fel, költségtérítéses hallgatók nem. Nagyon sok költségtérítéses hallgató adja be a DiákHitel 2-re az igényét, holott arra ők nem jogosultak és igényük minden esetben elutasításra kerül. Valójában a fizetős hallgatók közül csak az elsősök kapták az önköltséges elnevezést, felsőbb éves társaik, kik ugyanúgy fizetősök, a költségtérítéses elnevezéssel vannak illetve. Ennek értelmében mindketten fizetősök mégis csak az elsősök jogosultak a DiákHitel 2-re. Ezt mindenki vegye figyelembe, és tájékozódjon a DiákHitel Központ honlapján a jogosultak köréről.

Diákigazolvány igénylés

Figyeljete rá, hogy jelentősen megváltozott a diákigazolvány (oktatási igazolvány) igénylése!

FONTOS: az ideiglenes igazolvány helyébe lépő igazolást (a KTH-n kívül álló okok miatt) nem tudják azonnal, a végleges igazolvány igénylésekor kiadni.

Nemzetközi diákigazolvány a BME-n

Nemzetközi diákigazolvány igényelhető a MISZ Műegyetemi Iskolaszövetkezet irodájában a K ép. I./77/a-ban. Az igényléshez 1 db színes igazolványkép, hallgatói jogviszony igazolás, vagy az adott félévre érvényesítő matricával ellátott diákigazolvány szükséges.

A nemzetközi diákigazolvány ára: 2530Ft.

Társadalombiztosítás

Mi a teendő, ha orvosnál derül ki, hogy nincs is egészségbiztosításod? Szerezz be egy hallgatói jogviszony-igazolást, vidd be a Közép-magyarországi Regionális Egészségbiztosítási Pénztár Teve utcai épületébe és nem lesz több gondod a félévben. A jelenség hátteréről bővebben a Támpont Aktuálisban olvashatsz. A Támpont Aktuálist megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

Legyél Te is tartalékos katoná!

Ha szereted a kihívásokat, akkor jelentkez a Magyar Honvédség Önkéntes Művelti Tartalékos állományába! Az igénybevételekre, kiképzésekre a tanulmányaid mellett, azt nem hátráltatva kerül sor. A katonai alapkiképzés időtartamára, illetve egyéb igénybevételkor illetményt kapsz és még sok minden más: térítésmentes szállást és étkezést; felszerelést és egyenruhát; utazási költségtérítést; valamint rendelkezésre állási díjat éves szinten, az igénybevételtől függetlenül. Lányok is jelentkezhetnek!

Az érdeklődőket várja a Toborzó Iroda: 1123 Budapest, Alkotás u. 23-25. vagy www.hadkiegeszites.hu.

Esélyegyenlőség fogyatékossgal élő hallgatóknak

Ha mozgássérült, látás- vagy hallássérült illetve egyéb fogyatékossgal élő hallgatóként segítségre van szükséged, keress meg az eselyegyenloseg@sc.bme.hu címen, vagy személyesen a Támpont Irodában. Burgyán Annamária, esélyegyenlőségi koordinátor

Támpont Aktuális

Mindig aktuális információkhoz szeretnél jutni? Nem szeretnél lemaradni semmiről? Mi összegyűjtünk és közzéteszünk minden tanulmányokkal, pénzügyekkel, külföldi ösztöndíjakkal, pályázatokkal kapcsolatos információt. A Támpont Aktuálist megtalálod a www.tampont.bme.hu címen.

Támpont Iroda a Facebookon is

Már a Facebookon is találkozhattok velünk. Nézzetek meg profilunkat, eseményeinket, olvasgassátok az üzenőfalunkat, lájkoljatok!

Tanácsok a Neptun rendszer használatához

Ha a Neptun rendszerrel különös problémáid támadnak, annak több oka lehet, íme néhány tanács ezek elkerülésére:
- Mozilla Firefox 3 vagy Internet Explorer 8 böngészőprogramot használj,
- csak egy ablakban (fülön) legyen megnyitva a Neptun ha pl. kérelmet adsz le vagy más műveletet hajtasz végre a Neptun rendszerben.

Hallgatói Számítógép Központ

Minden aktív féléven lévő BME hallgató ingyenesen használhatja az R épület III. és IV. emeletén található Hallgatói Számítógép Központot (röviden a HSZK-t), a regisztráció mindössze pár perc. Bővebb információ a www.hszk.bme.hu weboldalon található.

Iratkozz fel a Támpont Hírlevélre

Nem tudod változtak-e a téged érintő lehetőségek mióta legutóbb nézted? Nem szeretnél nyomozni, hogy mi változott a szabályzatokban? Nem nézed minden nap a Támpont Aktuálist, mégsem szeretnél lemaradni semmiről? Mi összegyűjtünk és e-mailben kiküldünk neked minden tanulmányokkal, pénzügyekkel, külföldi ösztöndíjakkal, pályázatokkal kapcsolatos főbb információt. A Támpont Hírlevélre honlapunkon keresztül iratkozhatasz fel. Részletes információt a www.tampont.bme.hu oldal Hírlevél menüpontjában találsz.

1111 Budapest, Műegyetem rkp. 9. R épület földszint
Tel.: 463-3838 • E-mail: tampont@sc.bme.hu • www.tampont.bme.hu

Így gondolkozunk a Boschnál

Cathy He
Értékesítési kontroller

A Bosch filozófia
Csak egy technológiát
nevezünk haladónak:
**amely az ember
szolgálatában áll.**

Gépjárműtechnika | Termotechnika és épülettechnika | Hajtás- és vezérléstechnika | Fogyasztási cikkek | Egészségügy

Mindig hasznos már ma a holnapra is gondolni. Korunk globális kihívásaira válaszolva fejlesztjük, gyártjuk és szállítjuk energiatakarékos, környezet- és erőforráskímélő megoldásainkat, internet-alapú termékeinket. Vezető technológiai és szolgáltató vállalként világszerte 306 000 munkatárssal társadalmi, vállalati és ökológiai felelősséget vállalunk. Ha Ön is hisz azokban az ötletekben, amelyek az ember szolgálatában állnak:

www.bosch-gondolkodj.hu

BOSCH
Életre tervezve

HK-snak nem születni kell – meg kell tanulni azzá válni

Hétfő: szenátus, kedd: kari HK ülés, szerda: bizottsági értekezlet; csütörtök: EHK ülés; péntek: pályázati bírálás – folyamatosan: napi rutinmunka. Valahogy így néz ki egy egyetemi hallgatói képviselő átlagos hete. Milyen feladatai vannak egy EHK-snak? Hol és hogyan képviseli az érdekeinket? A kérdésekre **Kovács András** EHK elnöknél kerestük a választ.

Van különbség egy kari és egy egyetemi hallgatói képviselő között?

Munkában és annak mennyiségében mindenképpen. A „belső motor” viszont mindenkinél ugyanaz – legyen egy képviselő bármilyen testületnek is a tagja, egy dolog hajtja: valamit tenni akar a közösségért, jobbra akarja tenni a rendszert. Minden egyetemi hallgatói képviselő egyben kari képviselő is, ami azt jelenti, hogy két helyen vannak feladatai, a saját kari szabályzatain, aktuális ügyein túl tisztában kell lennie az összegyűlt kérdészekkel is.

Hogyan kezelhető ez a kettős szerep?

Nehezen – ugyanis egy egyetemi hallgatói képviselőnek túl kell lépnie a saját „korlátain”. Ez az egyik legnehezebb dolog, amelyet egy új EHK-snak meg kell tanulnia. Kezdetben szinte kivétel nélkül mindenki magával hozza a kari problémákat – és reméli, hogy ezeket egy szélesebb spektrumú fórumon könnyebben megoldja.

gondolkodásra van szükség, az egyetemi működési mechanizmusok ismeretére. Arra, hogy egy ilyen nagy rendszerben hogyan hatnak egymásra az elemek, milyen változást idéz elő, ha egy részt mozgatunk. Ehhez a testületi munkához elsősorban közgazdasági, jogi gondolkodásra van szükség. Kell az erős absztrakció és a jó szervezeterismeret ahhoz, hogy a képviselő megtalálja azt a lehetőséget, amely nem csak egy adott kar hallgatóinak, hanem minden műegyetemistának a lehető legjobb megoldás. Igen, itt meg lehet hasonlítani – volt már olyan, akinek nem is sikerült átlépnie ezeket a korlátokat. Viszont ez a képesség tanulható.

Szükség van valamilyen speciális tudásra az EHK-ban?

Tisztában kell lenni – apró betűs szintig – azokkal az intézményi és törvényi előírásokkal, amelyek a képviselő saját területére (pl. oktatásügy) vonatkoznak – akár kari szinten eltérő módon. Ennek átlátása, megértése sok idő, energia és kitartás kérdése. A tudás, amely ehhez kell, nem speciális – ezeket az ismereteket meg lehet szerezni. Nem a magzatvízzel ivódik belénk, hanem kőkemény munka van amögött, amíg valaki otthon érzi magát a rendszerben, amelyben élünk. Nem a különlegességgel van baj, sokkal inkább azzal, hogy egy képviselő még azelőtt feladja, mielőtt az egész rendszert megismerné.

Hogyan szerzik meg a képviselők ezeket az ismereteket?

A karok rendszeresen képzik a saját képviselőiket – elsősorban az újonnan megválasztottakat. Az EHK is rendszeresen tart továbbképzéseket, vezetőképzőket, valamint évente felmérjük az összes képviselő tudását a HK zh

kérdéseket. A képviselőink 2-3 hetet készülnek egy-egy ilyen alkalomra.

Hogyan méríték a teljesítményt? Mitől függ, hogy valaki jól végzi-e a dolgát?

A testületen belül minden bizottság valamilyen előkészítő munkát végez, amelyről aztán maga a testület hozza meg a döntést. A képviselők tehát egymás kezé alá dolgoznak, egymás munkáját segítik – egymás között követeljük meg azt, hogy a munkát mindenki rendesen végezze el. Ha valaki ebből a rendből kilóg, a testület kiveti magából! Erre is volt már példa. Emellett a természetes kontroll mellett elnökként kétheti rendszerességgel én is beszámoltatom a képviselőimet a feladataikról. Visszajelzést kapnak tőlem arról, hogy hogyan végzik a munkájukat, a náluk lévő ügyek hogyan haladnak. Ezzel nem az egyes karok által megválasztott képviselőket minősítem, viszont én vagyok a felelős a munkájukért, amelyet számon is kérek.

Mennyit dolgozik egy EHK-s?

Alsó hangon heti 18-20 órát, amely a mindennapos munkából, heti rendszerességű és dömpingszerű feladatokból jön össze. Heti rendszerességgel részt vesz minden képviselő a saját karán megtartott üléseken, amelyek 2-3 óra hosszát tartanak. Ugyanennyit készül a csütörtök esti 3-4 órás EHK ülésre. Átlagosan minden EHK-s tagja egy bizottságnak is, amely hetente legalább egyszer ülésezik 2-3 órában, ahol kiosztják azokat a háttérfeladatokat, amelyekkel minden bizottsági tag átlag 3 órát foglalkozik. Ezek

mellett az információk olvasása, levelek megválaszolása napi 1-1,5 óra minimum. Így néz ki egy EHK képviselő átlagos hete, amelyet egy külső bizottsági ülés, kari tanács, vezetőségi értekezleten való részvétel vagy a dömpingszerű munkák (pl. kollégiumi pályázatok elbírálása) sűrít. A munka pedig nem csak a hétköznapiakból áll: átlagosan minden második hétvégén van kari, egyetemi képviselői vagy HÖÖK vezetőképző program, amelyeken a képviselők a szabadidejük függvényében vesznek részt.

Mennyi honoráriumot kapnak ezért a munkáért az EHK-sok?

Minden képviselő havi rendszerességgel köteles beszámolni a munkájáról. Eredményeiket egy előre meghatározott szempontrendszer alapján pontozzuk, amely egyben a jutalmazásának is az alapja. A valódi munkát pontozzuk, láblógatásért nem jár semmi sem. Nem elegendő például mindössze részt venni a bizottsági üléseken, pontot a háttér munka és egy-egy témában történő elmélyülés jelent. Egy pont átlagosan 1,5 óra munkával jár.

Az ösztöndíj formájában kiosztott jutalom igazodik az egyetem kifizetési rendjéhez, mértéke képviselőnként és időszakonként változik. A jutalomnak nincs minimum és maximum korlátja, de az utóbbi évek átlagából kiszámítható, hogy körülbeül 1500 forintot ér egy pont, ami órábérre bontva 1000 forint. Ez annyi, mint egy közepesen fizetett diákmunka díjazása.

TIMÁR-SNEIDER ZITA

Az EHK belső bizottságai és feladatai

Oktatási Bizottság:

Folyamatosan felmerülő feladatok az oktatás területén. A kari képviselők elkészítik a zh- és a vizsgarendet, felügyelik ennek a betartását, azonban a felmerülő nagyobb jellegű problémákkal az EHK foglalkozik. A bizottság feladata a Tanulmányi és Vizsga Szabályzat (TVSZ) naprakészen tartása, finomhangolása; tanulmányi ügyrendek, szakfelelősi rendek átnézése. A testület folyamatosan kapcsolatot tart a karok oktatási dékánhelyetteseivel, segít az ott felmerülő kérdések megválaszolásában. Jelenleg az OHV szabályzat átalakításán és egy oktatási monitoring rendszeren dolgozik. A bizottsághoz tartozik a tananyagok fejlesztésének a kérdése, köztük a jegyzetellátás növelése és a video.bme.hu portál is.

Szociális Bizottság:

Dömping időszak: szorgalmi időszak kezdete. Előkészíti a szociális támogatás bírálati szempontjait, a kari képviselőkkel együtt felkészíti és vizsgáztatja a bírálókat, naprakésszé teszi a Térítési és Juttatási Szabályzatot és azt az informatikai rendszert, amelyen keresztül rögzítik a pályázatókat. Jelenleg egy új adatvédelmi törvény feldolgozásával és helyi adaptálásával foglalkozik.

Gazdasági Bizottság:

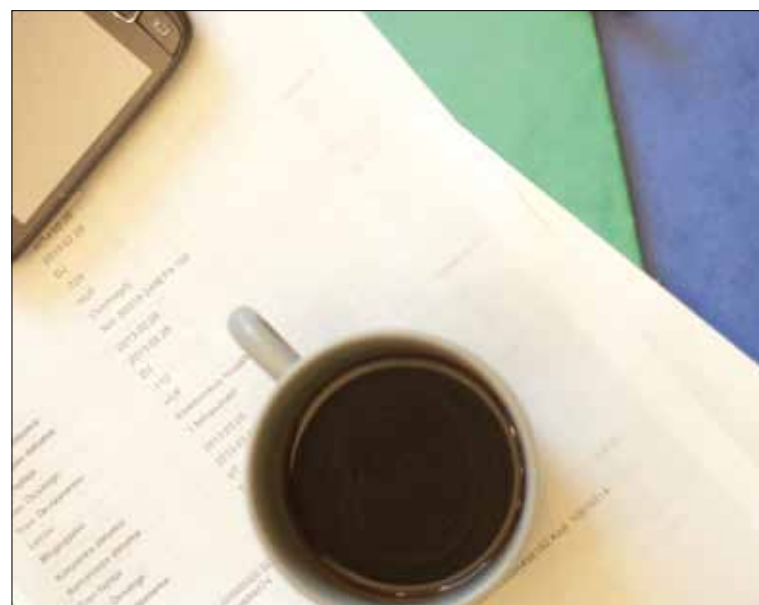
A HÖK-DIK alrendszer gazdasági ügyeivel foglalkozik, rendszeresen beszámolókat, áttekintéseket készít az aktuális pénzügyi keretről. Figyelemmel kíséri az elköltött forrásokat, a közbeszerzéseket, tisztában kell lennie az egyetem költségvetésével, a költségek ütemezésével; a beruházások állapotával és a közbeszerzési szabályokkal. Ütemezi és koordinálja az öntevékeny csoportok és karok támogatásának a kifizetését.

Pályázati Bizottság:

Koordinálja – előkészíti, kiírja és bírálja a félévente meghirdetett pályázatokat és a folyamatos felhívásokat. A pontozási rendszert finomítja az egyes ösztöndíj kiírások esetében a változó trendeknek (pl. tudományos tevékenység) megfelelően. A TDK kapcsán koordinálja az egyes szekciók és tanszékek közötti kifizetéseket, valamint az EHK nyújtotta támogatás odaítélését.

Kollégiumi Bizottság:

Dömpingszerű időszak: a szorgalmi időszakokat megelőző 3-4 hét. Feladata a karok közötti férőhelyek szétosztása, kérelmek elbírálása, férőhelyek kiosztása; ki-, be- és átköltözések koordinálása. Kapcsolatot tart a Kollégiumok Osztályával és a kollégiumi fegyelmi felelősökkel, kollégiumi mentorokkal; részt vesz a fegyelmi tárgyalásokon; segít a házirendek kidolgozásában. Ellenőrzi és felügyeli a kollégiumok felújítási listáit, jelenleg az egységes kollégiumi felvételi rendszer kidolgozásán munkálkodik.

Fotók: Hámosi Zsófia

„Majd az EHK-ban megváltom a világot! Majd én egyszerűsítom a kóli felvételt!” A valóságban ez azért nem így működik. Az EHK-ban meg kell tanulni egyet hátra lépni, a rendszert egészében szemlélteni. Itt elsősorban stratégiai

során, amelynek eredményétől függ, hogy az egyes kari képviselők mekkora támogatást kapnak a saját működésükre, kari rendezvényeikre. Magas presztízsű vizsgáról van szó, amelyen gyakorlatilag bármilyen területről tehetünk fel

Aktuális munkák

Service Desk 953 Ft/óra

Nappali Service Desk-es munkára keresünk diákokat hosszú távra.
Munkaidő: 9:00 - 17:30
Munkavégzés helye: XI. kerület
Feltételek:
- Legalább 1-1,5 éves további nappali tagozatos aktív hallgatói jogviszony
- Alapvető angol nyelvtudás
- Microsoft Windows kliens (XP & 7) ismeretek
- Microsoft Windows Server ismeretek
- Alapfokú AD ismeretek
- Alap linux ismeretek
- Alapvető hálózati ismeretek
- Nagyfokú rugalmasság és tanulási hajlandóság
- Informatikus szakirány

Válogatás és csomagolás 565 Ft/óra

Küldemények és újságok válogatására, csomagolására keresünk diákokat hosszútávra!
Munkavégzés helye: Budapest XV. kerület
Munkakezdés: 2013. április 8.
Munkaidő: H-P délután 14:00-20:00
Feltételek:
- Legalább három nap vállalása kötelező!
- Nappali tagozatos aktív hallgatói jogviszony
- Fényképes önéletrajz beküldése
- Megbízható és kiszámítható hosszútávú munkavégzés

Terv szerkesztés és 3D-s grafika készítés 900 Ft/óra

Építész hallgatót keresünk tervek szerkesztésére és 3d-s épület belső grafikák készítésére.
Munkaidő: megegyezős szerint heti 20-30 óra
Munkavégzés helye: Budapest IX. kerület
Feltételek:
- Nappali tagozatos aktív hallgatói jogviszony
- ArchiCAD vagy Stúdió Max alapos ismeret
Feladat:
- Tervek szerkesztése, 3d grafika készítése épület belső esetében

Adminisztratív munka 714 Ft/óra

Adminisztratív és kisegítő asszisztensi feladatok ellátására keresünk hosszútávra diákokat.
Munkaidő: heti 12-20 óra, hét-köznap 14:00-tól 18:00 óráig
Munkavégzés helye: Budapest XIII. kerület
Munkakezdés: azonnal
Feltételek:
- Legalább 1 éves további aktív nappali tagozatos hallgatói jogviszony
- Megbízható, kiszámítható munkavégzés
- Legalább heti három nap elvállalása
- Gazdasági tanulmányok
- Irodai tapasztalat
Feladat:
- Különféle adminisztrációs munkák, kimutatások elkészítése, papírok lefűzése, rendezése, logisztikus és pénzügyes kollégák napi munkájának segítése.

Munkáinkra nappali tagozatos, aktív státuszú hallgatóként jelentkezhet sz fényképes önéletrajzzal.

MISZ Műgyetemi Iskolaszöverkezer
1111 Budapest, Műgyetem rkp.
3. K. ép. 1.em. 77.
T: +36 1 463 1237
M: +36 20 250 0096
facebook.com/miszisz
www.miszisz.hu

Kilenc milliárddal kevesebb a BME pénztárcájában

A Szenátus által elfogadott tervek szerint a 2012-es évhez képest idén 20%-kal, azaz 9 Mrd Ft-tal kevesebb pénzből gazdálkodhat az egyetem. A jelentősen csökkentett állami támogatás és a szintén csökkenő saját bevételek a tartalékok további felélésére, a beruházások és a fejlesztések drasztikus visszafogására kényszerítik az intézményt. **Andor György** és **Fortuna Zoltán** a Szenátus által elfogadott idei költségvetést ismertette, amely szokásosan nem csak az éves működési tervet jelenti, hanem egyben középtávú gazdálkodási programot is vázol.

Az elmúlt években az állami támogatás mértéke folyamatosan csökkenő tendenciát mutat. Mennyivel kevesebb pénzt kap az egyetem az ország kasszájából 2013-ban?

Fortuna Zoltán: 2008 óta az állami támogatás folyamatosan csökken. Az egyetem átfutó hallgatói ösztöndíjak nélkül számított állami támogatásának összege reálértéken a 2008-as szint 60%-a lesz 2013-ban. Ha ezt a támogatást az államilag támogatott hallgatók számára vetítjük, akkor az egy államilag támogatott hallgatóra eső állami támogatás összege már mintegy 45%-kal csökkent reálértéken.

A saját bevételeket és a maradványokat is tekintve összességében mennyivel kevesebb pénzből gazdálkodik az egyetem 2013-ban?

Fortuna Zoltán: Az állami támogatás mellett a saját bevételek is visszaesnek, részben az ilyen jellegű bevételi lehetőségek kormányzati megszüntetése miatt – gondolok itt pl. a szakképzési hozzájárulások, az innovációs járulékok vagy éppen az egyetemi befektetési tevékenység bevételi lehetőségeinek a megszüntetésére. Másrészt, természetesen a gazdasági stagnálásnak is negatív a hatása bevételeinkre. A 2013-as saját bevételi tervek – reálértelemben – a 2008-asnak már csak a 70%-át adják. Ha az állami támogatást, a maradványokat és a tervezett saját bevételt együttesen vesszük számba, akkor nagyjából 9 milliárd forinttal (ami mintegy 20%-ot jelent) áll kevesebb forrás

Fotók: Székely Zsolt

a rendelkezésünkre 2013-ban, mint amennyiből egy évvel korábban gazdálkodhattunk.

A bevételek folyamatos csökkenése hogyan hat az eddig felhalmozott tartalékokra?

Andor György: Jelenleg jelentős maradványfelélésről beszélhetünk, tartalékaink igencsak apadnak. Sőt, ez a csökkenő tendencia várhatóan a jövőben is folytatódni fog. Korábban az egyetem egészének bevételei hol kisebb, hol nagyobb mértékben, de mindig meghaladták a kiadásait, azaz maradványaink, megtakarításaink növekedtek. Tavaly azonban drasztikus fordulat következett be, 2012-ben a BME tartalékainak a 30%-át éltük fel, nagyjából 4 Mrd Ft-ot. Idén a tervezett „tartalékapadás” több mint 3 Mrd Ft.

Idén mire és mennyit költ az egyetem?

Andor György: A létesítmény beruházás a töredékére esik, a napi működéshez szükséges „dologi” kiadások pedig legalább a felére. Ezek a területeken lényegében már csak alapvető pótlásra költünk, számottevő fejlesztésre nem kerül sor. A személyi kifizetések terén átlagosan és nagyságrendileg 10%-os a visszaesés tavalyhoz képest. Utóbbinak két lehetséges forrása van: a munkahelyek megszüntetése és a jövedelmek csökkentése, amelyek közül a BME-n jobbra az utóbbit választjuk. A munkahelyeket azért tudjuk még viszonylag jól megvédeni így, mert egyrészt a korábbi évek hoztak annyi személyi kifizetés-többletet, hogy ilyen mértékben vissza lehet lépni. Másrészt kényszer is ez, hiszen az utóbbi évek komoly racionalizálási folyamatainak köszönhetően nem nagyon van már olyan pozíció, amelynek további fenntartása elkerülhető lenne.

Milyen hosszú távú stratégiát vázolnak a költségvetésben?

Andor György: Az egyetem kénytelen-kelletlen tudomásul veszi, hogy középtávon kevesebb pénzből kell, hogy ellássa országos feladatát. Felelőtlenség lenne mindent a hamar elapadó tartalékokból pótolni, a hosszabb távra is gondolni kell. Reméljük, hogy a jövőben a mostaninál nem lesz már kevesebb a bevételünk,

a mélyponton vagyunk, igaz, nem számítunk gyors fellendülésre sem. Amennyiben egy-két éven belül elindulhatunk felfelé, a ma követett stratégiánk életképes marad. A beruházások, a fejlesztések átmenetileg visszafoghatók, ezzel sok minden áthidalható, de ehhez az kell, hogy a mai helyzet valóban csak átmeneti legyen. Az egyetemi gazdálkodási kereteket tekintve is izgalmas időszak következik tehát.

Ki vagy mi a költségvetés legnagyobb vesztese?

Andor György: Általánosságban mindenki vesztes egy kicsit, és ez talán helyes is így. A létesítményekre viszont kiugróan kevés jut idén. Viszont hozzá kell tenni, hogy az elmúlt 4 évben igen jelentős létesítmény-felújítási programot hajtottunk végre, majd 5 Mrd Ft-nyi extra ráfordítással. Most hatalmas könnyebbiséget jelent, hogy ma nem a négy évvel ezelőtti létesítményhelyzettel kell szembenéznünk, így pár szűkösebb év most talán belefér.

Fortuna Zoltán: A hallgatói oldalról is a legnagyobb vesztes a létesítményoldal, azaz a kollégiumi felújítás. A hallgatói tanulmányi és szociális ösztöndíjakra kb. 200 MFt-tal kaptunk kevesebbet az idén, mint tavaly, ami „csak” kb. 7%-os csökkenést jelent.

Hogyan fogadta az egyetemi Szenátus a költségvetési tervet?

Andor György: Idén fogadta el talán a legnagyobb többség mellett. Rendszerint 80%-os támogatottság mellett szokott a Szenátus szavazni költségvetési, gazdálkodási ügyekben, de idén 90-95%-os szavazati arányok voltak, ráadásul az egyeztetési folyamat végén már különösebb éles viták nélkül. Sokan ezt talán érdektelen részletnek tartják, pedig nagyon fontos elemről van szó. Ez azt mutatja, hogy a BME – sok más felsőoktatási intézménnyel szemben – még e szűkös és így szomorkás időszakban is meg tudta őrizni a józan, kulturált, értelmes belső légkört. Ezzel, nem végső soron, megspóroltunk az ilyesmikre szokásosan elpazarolt felesleges energiákat is, amikre most kiváltképpen szükségünk is van.

SZABÓ ORSOLYA

Andor György

Egyetemi docens, a Pénzügyek Tanszék vezetője. Az egyetemi költségvetést 2004 óta irányítja, hol rektorhelyettesként, hol rektori segítőként.

Fortuna Zoltán

Az egyetem költségvetési és kontrolling igazgatója, a Raktori Kabinet munkatársa. 2008 óta vesz részt az egyetemi költségvetés-készítésben, ill. felügyeli annak végrehajtását.

Költségvetés

Az egyetemi belső költségvetés az egyetemi források elosztásáról szóló alapvető döntés, részletesen megadja, hogy az adott évben milyen bevételekből és tartalékokból, mennyit és miként lehet elkölteni. Az egyetem három alapvető forrás terhére költi az adott évben: az előző évről hozott maradványból, az állami költségvetési támogatásból és a saját bevételeiből. Az ezzel szemben álló kiadási oldalnak három nagy szelete van: az általános működési költségek, a létesítmény költségek és a személyi költségek.

Kérdezz ingyenesen!

Egy rossz szerződéskötés miatt csak futsz a pénzed után, pedig nemrég még életed legnagyobb eredményeként meséltél első munkahelyedről? Elúszott a több-éves megtakarításod, mert meggondolatlanul kezelted a pénzügyeidet? Jó lenne saját céget alapítani, de azon kívül, hogy szükséged van némi tőkére és cégbírósa-gi bejegyzésre, nem nagyon tudod mit is kell tenned? Amennyiben nagyobb magabiztosságot szeretnél jogi és pénzügyi kérdésekben, fordulj szakemberhez ingyen.

A Jogpont+ jogsegélyszolgálat 2012 júliusa óta bárkinek térítésmentesen segítséget nyújt vitás vagy kérdéses ügyekben. A szolgáltatás országos kiterjedtségű, összesen 150 helyszínen érhető el. Kérdéseket az alábbi területekkel kapcsolatban várnak: munkajog, társadalombiztosítási jog, társasági- és cégjog, közigazgatási jog, családjog, valamint pénzügyi és adótanácsadás (utóbbi kizárólag magánszemélyek részére). A tájékoztatás során általános és egyedi ügyekben is felvilágosítást adnak jogokról és kötelezettségekről, a követhető

eljárásokról, és szükség esetén a hatósági ügyintézés módjáról is. A kapcsolatfelvétel lehetősége igen rugalmas, hiszen személyesen, telefonon, online, e-mailben és postai úton is elérhetők a jogsegélyszolgálat munkatársai. Fontos azonban, hogy konkrét esettel

a beérkezést követően 5 munkanapon belül várhatjuk a választ. A programban közreműködő jogi szakértők, ügyvédek konkrét probléma esetén javaslatot tesznek az ügy megoldására. Személyes tanácsadás keretében egyoldalú nyilatkozatok, kérelmek megszer-

ügyintézésel, cégeljárással kapcsolatos nyilatkozatokra, valamint a szakértők az ingyenes szolgáltatás keretében jogi képviselőt nem látnak el.

Az Európai Unió több mint 1 milliárd forinttal finanszírozza a szolgáltatás megvalósulását, és a hazai szervezetek a 2 éves projekt után további 3 évig fenntartási kötelezettséggel rendelkeznek. A szolgáltatásról részletesen a <http://www.jogpontplusz.hu> oldalon tájékozódhattok.

Fotó: Hámoni Zsófia

látogassunk el egy kijelölt irodába, mivel az egyedi jogesetekre vonatkozóan csak személyesen kapunk az ügyre szabott tanácsot, más kommunikációs csatornán csupán a kérésre vonatkozó jogszabályok tartalmáról informálnak. E-mailen 2, postai úton

kesztésében, átvizsgálásában is kérhető közreműködésük. Ajánlatos például munkaszerződésünk aláírása előtt annak tartalmát megvitatni a szolgálat egyik irodájában. Fontos azonban, hogy az említett iratszerkesztés nem terjed ki bírósági vagy hatósági eljárással,

Országosan működő pénzügyi tanácsadó irodahálózat kialakítását 2012 elején kezdeményezte a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete. A projektet 2012 áprilisától a Fogyasztóvédelem Magyarországi Egyesülete valósítja meg, akik 11 nagyváros-

ban működtetnek tanácsadó irodát. A PSZÁF célja az irodahálózat kialakításával a pénzügyi fogyasztóvédelem erősítése volt, valamint a speciális információk nagyobb lefedettségű terjesztése az ország teljes területén. A projektnek köszönhetően az érdeklődők szakszerű tanácsot kaphatnak díjmentesen olyan témákban, mint megtakarítások kezelése, hitelke-retek, hitelszerződések, fogyasztói jogok pénzügyi kérdésekben, biztosítási szolgáltatások. Fontos, hogy a tanácsadók nem ajánlanak sem konkrét szolgáltatást, sem pénzügyi vállalkozásokat, de adott pénzügyi művelethez kötődő teljes körű információszolgáltatást nyújtanak, így az érdeklődő megalapozott döntést képes hozni pénzügyi műveletei előtt.

Az ügyfelek képviselőjére esetleges fogyasztóvédelmi problémák esetén itt sincs lehetőség, de az irodahálózat segít, hogy az adott ügy hatékonyan, olcsón és eredményesen elintézhető legyen. Az ügynevezett életviteli tanácsadás keretében pedig családi költségvetés kialakításában, a mindennapi gazdálkodásban kaphatunk hasznos ötleteket. További érdekességek a <http://www.penzugyifogyaszto.hu> honlapon olvashatók.

Érdeemes kihasználni a tanácsadások nyújtotta lehetőséget, hiszen példának okáért a Jogpont+ elődjétől – amely 2010 decemberében szűnt meg – két éves időtartam alatt 45 ezernél többen kértek tanácsot, főleg munkajogi és társadalombiztosítási témában. Ezen ügyek közel felénél megállapították, hogy az ügyfelet jogsérelem érte, még további 32%-ban ez valószínűsíthető volt.

TAKÁTS ILDIKÓ

Rövid hírek

Tanulni bejöhetsz

Az Országgyűlés honlapján található adatok alapján kiderült, hogy az idei tanévben több mint 20 ezer külföldi hallgató tanul valamelyik magyar egyetemen. Közülük csaknem hétezernek a magyar állam finanszírozza az oktatását. A külföldi fiatalok leginkább az orvosi képzéseket részesítik előnyben. A magyar

felsőoktatást favorizáló hallgatók hazája meglehetősen vegyes. A szomszédos országokból jönnek a legtöbben, ezek közül Szlovákiából és Romániából összesen majdnem ötezren. Egyre több német diák dönt Magyarországon tanulás mellett, idén több némettel, mint szlovákkal gazdagodtunk. De Norvégiából, Nigériából, Makaóról, sőt még a Seychelle-szigetéről is érkeznek szép számban a hazai egyetemekre.

Legyen másképp

A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája (HÖÖK) március végén a hallgatói szerződés megújításáról tárgyalt. A változtatásokat április végéig szeretnék elfogadtatni.

A HÖÖK szerint a jelenlegi hallgatói szerződés a kívánt hatások ellenkezőjét váltja ki, ezért némi módosításra szorul, ráadásul az Európai Unió alapértékeit és Magyarország alaptörvényét is sérti. Többek között azt javasolják, hogy csak az állami ösztöndíjas felsőoktatási képzésben eltöltött időt kelljen itthon „ledolgozni”, ne annak kétszeresét. Ha valaki közalkalmazottként helyezkedik el, a hazai munkaviszonyban eltöltött idejébe a hat hónap utáni intervallum kétszeres szorzóval jelenjen

meg. Továbbá szeretnék, ha a diákmunkát, a felsőoktatási tanulmányok megkezdése előtt végzett munkát, a szakmai gyakorlatot és a doktoranduszként eltöltött időt is elismernék, mint itthon „letöltendő” munkavállalást.

A Hallgatói Hálózat (HaHa) viszont ezekkel a kedvezőbb módosításokkal együtt is elfogadhatatlannak tartja a szerződést. Szerintük ez elriasztja a tehetséges középiskolásokat az itthon tanulástól, s ez által a minőségi magyar felsőoktatás sírját ássák meg. A HaHa tagjai azt is sérelmezik, hogy a HÖÖK a hallgatók akaratát figyelmen kívül hagyva ment bele – az ugyan jóval barátságosabb, de még így is siralmas – hallgatói szerződések elfogadásába, ugyanis zárt ülés keretében tárgyalták meg az egész ország hallgatóinak a véleményét.

ÍRTA: BENCSIK ILDIKÓ

Mi lesz 50 év múlva?

Erre a kérdésre kereste a választ a BME Pénzügyek Tanszékének április 11-ei Pénzügyek Magyarországon a következő évtizedekben – ötven alattiak a következő ötven évről című rendezvénye. Az esemény keretében egy idő kapszulát is elhelyeztek a Q épület II. emeletén. 50 év múlva, 2063 tavaszán, a kapszula felnyitásakor kiderül, hogy megvalósultak-e a résztvevők jövőendölései.

Az eseményt Dr. Andor György, a Pénzügyek Tanszék vezetője nyitotta meg a pódiumbeszélgetés résztvevőinek bemutatásával. Az előadások megkezdése előtt arra kérte a jelenlévőket, hogy a későbbiekben kiosztott papírokon adjanak választ négy kérdésre:

1. Euró lesz-e a fizetőeszköz 2063-ban Magyarországon?
2. 8 milliónál több lakosa lesz-e az országnak 2063-ban?
3. 100 évnél magasabb lesz-e a születéskor várható élettartam?
4. Magyarországon 2063-ban úgy érzik-e majd az emberek, hogy jobb az élet, mint ötven évvel ezelőtt volt?

Andor azt is elmondta, hogy az idő kapszula az összegyűjtött válaszokat, a programot megörökítő videó felvételt, a rendezvényre összeállított Pénzügyek 2063 című kiadvány egy példányát, és az ebben olvasható cikkek szerzőinek előrejelzéseit fogja tartalmazni. Ezután hét előadó véleményét hallhattuk többek között a kelet-közép-európai gazdasági helyzetről, a gazdasági jövő kutatásról és pénzügygel kapcsolatos jövőbeli felsőoktatási és kutatási irányokról. Az előadásokat követően sor került a tartály Q épület A324-es terme felőli bejárat melletti falba építésére. Egy ún. Idő kapszula Bizottság is alakult, aminek mostani doktorandusz, illetve hallgató tagjai remélhetőleg minél nagyobb számban össze tudnak majd gyűlni 2063. március 13-án, hogy megünnepeljék az évfordulót. Ők a tervek szerint nem csupán felnyitják az idő kapszulát, hanem újabb bizottságot létrehozva új üzenetet küldenek a jövőbe.

HÁHNER PETRA

Egy hajóban, más lapátt

Nehéz időket él a hazai felsőoktatás, így egyre fontosabbá válik az egyetemek és főiskolák közti, valamint az egyes intézményeken belüli összetartás, az együttes fellépés, illetve az egység reprezentálása. Ugyanakkor mindannyian emberek vagyunk, és hiába közősek a céljaink, módszerünk, véleményünk bizonyos témákban eltérő lehet. E szellemben invitáltuk kerekasztal-beszélgetésre a Műegyetem nyolc karának dékánjait.

A forráselvonások miatt egyre több felsőoktatási intézményről rebesgetik, hogy kénytelen lesz profilját szűkíteni. Ezzel szemben a BME-n több, a műszaki területhez szorosan nem kapcsolódó képzés is található. Jó-e az egyetemnek ezen szakok fenntartása?

Kövesi János (GTK): A legegyszerűbb, ha az oktatási piac adataira támaszkodunk. Gondolok itt a felvételizők magas számára, a nem túl olcsó önköltséges szakjaink sikerére stb. Továbbá nem elhanyagolható az sem, hogy a BME jogelődje, a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem volt az a felsőoktatási intézmény hazánkban, ahol 1934-ben az első közgazdaságtudományi kar megalakult.

Pipek János (TTK): Az egyetemnek mint intézménynek hozzátartozik a funkciójához, hogy széles spektrumot nyújtson az elsajátítható ismeretekből. Nem véletlenül hívják universitásnak. Így én annak örülnék, ha még további szakokat is indíthatnánk. Hiányzik például a biológia, illetve néhány egyéb, zömében természettudományos terület a BME-ről.

Varga István (KSK): Egy mai mérnöknek mindenképpen elengedhetetlenek olyan egyéb ismeretek is, amelyek nélkül nem tudna mérnökként sem funkcionálni. Tehát a GTK mint kar szükséges, és az általa nyújtott képzések is.

Vajta László (VIK): A külföldi példák is azt mutatják, hogy a műszaki tudományok, és az egyéb orientációjú képzések általában együtt járnak. Ebben a vonatkozásban tehát a világ trendjeihez illeszkedő struktúrában működünk.

Pokol György (VBK): Annyival egészíteném ki az elhangzottakat, hogy az oktatók fejlődésének jól tesz, ha egy intézményen belül több terület is megtalálható. Ez a magas színvonalú kutatást is katalizálja, legyen szó akár gazdasági, műszaki, vagy természettudományokról.

Becker Gábor (ÉPK): Szerencsés helyzetben vagyunk, mivel az építézet erőteljesen összefügg a társadalomtudományokkal. Egy építész-képzés elképzelhetetlen többek között szociológiai ismeretek nélkül, amiket mi úgymond házon belül

elsajátíthatunk, és ez hatalmas előny.

Czigány Tibor (GPK): Az egész Műegyetemen nagy létszámú szakok vannak, ami már önmagában is igazolja, hogy ezekre a képzésekre igény van, amit ki kell szolgálni. Így a kérdés a BME esetében mondhatni irreleváns.

Lovas Antal (ÉMK): Kollégáim minden lényeges érvet és szempontot elmondtak már, így én csak annyit tennék hozzá, hogy személy szerint is örülök a GTK létezésének.

A kieső bevételeket megpróbáljuk pályázatok útján pótolni.

V. L.: A villamosmérnöki kar még 2006-ban hozott egy határozatot a szükséges korszerűsítésekről. Ennek eredményeként minden szervezeti egységünk új, vagy felújított helyiségekben működik. Ugyanakkor, bár máig korszerűnek tartom az informatikai épületet, egyre több pénzünket nyeli el a fenntartása, ami a 2013-14-es évben 100 millió forintot jelent majd. Ha viszont a forráskivonások miatt

képzés záloga a jó laborháttér. Ezért lényeges, hogy erre mindig áldozunk, hogy ne múzeumban érezze magát a hallgató. A költségvetési hozzájárulás ezt soha nem tartalmazta. Így még fájóbb, hogy a szakképzési támogatást is elvették. Ez ellen úgy védekezünk, hogy cégeknél próbálunk házalni.

L. A.: A legfontosabb, hogy a program jó időben indult, és fejeződött be, mivel ma – sajnos – esély sem lenne a megvalósítására.

séges kollégák távozása a piaci szektorba. Ha elindul egy áramlás, azt nagyon nehéz feltartóztatni. Így próbálunk olyan egzisztenciát biztosítani fiatal oktatóinknak – az ő elkötelezettségüket is kihasználva –, ami alternatíva lehet a versenyszférával szemben.

P. Gy.: Hasonló a helyzetünk a villamosmérnöki karhoz, de én inkább a középgenerációról beszélnek. Tudni kell, hogy a 40-es, 50-es korosztály hiányos, így nehéz lesz megtalálni

A csökkenő támogatások miatt várhatóan fejlesztésre is kevesebb jut majd. Ennek fényében helyesnek találják-e a korábbi, Andor György nevéhez fűződő Létesítményfejlesztési Konceptiót?

K. J.: Ez egy minden ízében támogatható program volt, és hatalmas tragédia lenne, ha nem valósult volna meg. E koncepciónak köszönhető, hogy a forráskivonások ellenére – amik ellehetetlenítik a további modernizációt – átvészeltetők lesznek az elkövetkező évek.

P. J.: Mindenképpen törekedni kell arra, hogy olyan környezetet biztosítsunk, ahol a kutatásra, oktatásra koncentrálhatunk, és nem azzal kell foglalkozni, hogy huzatos az ablak. A fejlesztések ellenére vannak még ilyen részek a Műegyetemen, éppen ezért fontos, hogy az elvonások közepette is költsünk a létesítményekre. Ez egy olyan terület, amit csak nagyon rövid ideig lehet hanyagolni, mert hosszabb távon megbosszulhatja magát.

V. I.: A mérnököknél különösen fontos a jó laborháttér, így ezek modernizációját mindenképpen támogatom. A szakképzési hozzájárulás megszűnése miatt sajnos kevesebb forrás lesz erre is, de csak túléljük...

nem tudjuk biztosítani az amortizációs költségeket és a visszapótlást, akkor hamar feledésbe merülhetnek az említett koncepció eredményei. Egy-egy egyetemi épületnek – karbantartás nélkül – a szinten tartási ideje nem hosszabb, mint 3 év.

P. Gy.: A létesítményprogrammal – bár nem ez volt a szándék – kicsit könnyebbé vált az elkövetkezendő évek átvészélése. A vegyészet a mérnök szakmák között is nehezen finanszírozható. Egy ideig voltak is költségvetési gondjaink, amelyek miatt már korábban össze kellett húzódunk, de ma finanszírozhatóak az épületeink. Azonban a forráselvonások miatt veszélybe került az állagmegóvás.

B. G.: Az ingatlanjainkkal szemben hatalmas adósságaink vannak, ami különösen igaz a régebbiekre. A K épületre például úgy lehetne költeni 20 milliárd forintot, hogy lényegében alig vennénk észre, hogy bárki hozzányúlt. Nagy eredmény, hogy míg az egyetem támogatása csökkent, fegyelmezett gazdálkodásunk és a létesítménykonceptió eredményeként tudtunk erre költeni.

Cz. T.: Mint hallhattuk, a minőségi

Említették, hogy a jó képzés alapja a megfelelő infrastruktúra. Emellett természetesen szükség van stabil oktatói háttérre is, amelyet komolyan befolyásolhat a tanárok nemrégiben bejelentett kötelező nyugdíjazása. Erről mi a véleményük?

K. J.: Nálunk főként a vezetői, oktatói kör az, akiket ez érint. Bár a rendelet annyiban módosult, hogy a nyugdíjba vonuló kollégák óraadóként és megbízási szerződéssel foglalkoztathatók. Ez persze nem segít azon, hogy ha olyan személy távozik, akkor tanszékek működése inoghat meg.

P. J.: A nyugdíjazások azért is nehezítik a helyzetünket, mert a stábban maradó kollégákra nagyobb órarendi teher jut, ami miatt a tudományos munka háttérbe szorul. Nagyon nehéz lesz tehát úgy egyensúlyozni, hogy megfelelő minőségű oktatást nyújtásunk, és a beadandó pályázataink színvonala se romoljon.

V. I.: A közlekedésmérnöki karon is nagy gond a tanárok helyettesítése. De igyekszünk megfelelni az előírásoknak, és pótolni a kollégákat.

V. L.: A visszafoglalkoztatás lehetőségének hála nem kell drámai változásokra készülnünk. A legnagyobb veszély számunkra a fiatal és tehet-

azokat az embereket, akik átvehetik a stafétát.

B. G.: Nálunk korábban lezajlott egy generációváltás, mikor egy erős tanári gárda ment nyugdíjba, így ez a probléma minket most – egy-két kivételtől eltekintve – nem nagyon érint.

Cz. T.: A gépészkaron a fiatalítás már évekkal ezelőtt elkezdődött, és szerencsére éppen mostanság érik be. Többen is védtek, vagy védik a közeljövőben a nagydoktorijukat, így látszik az oktatói utánpótlás.

L. A.: 2014. december végéig hat oktatóknak kellene az építőmérnöki kar szabályainak értelmében nyugdíjba vonulni. Ők mind azt választották, hogy július 1-jén, közös megegyezéssel befejezik közalkalmazotti pályafutásukat. Így bár vannak problémáink, nem súlyosak.

Elhangzott, hogy a fiatalabb oktatók elvándorlása is komoly problémákhoz vezethet. Hasonlóan nagy gondot okozhat a tanulók emigrációja is, amely ellen a kormány a hallgatói szerződésekkel próbál védekezni, ami azonban munkát nem biztosít a leendő diplomásoknak. Ennek fényében hogyan látják a karukon végzettk elhelyezkedési

al

esélyeit, illetve hogyan viszonyulnak a röghöz kötés intézményéhez?

K. J.: A mi elhelyezkedési statisztikáink megnyugtatóak. Nagyon sok hallgatónk már az egyetem mellett is dolgozik. Ami a másik kérdést illeti, én azok közé tartozom, akik a hallgatói szerződések eddig megismert formáját nem jó megoldásnak tartják. Döntse el a polgár és a piac azt, hogy ki hol találja meg a boldogulását. Arról nem is beszélek, hogy például hazája elhagyásának számít-e az, ha

Fotó: Helfrich Máté

pedig borzasztó egyszerű a véleményem: aki el akar menni, az ügyis elmegy, ugyanis a mi diplomáinkkal zsebből kifizeti azokat a díjakat, amiket az állam kér. Továbbá ez az intézkedés azok figyelmét is felhívja a külföldi karrierre, akik eddig egyáltalán nem gondolkodtak ebben, hiszen a tiltott gyümölcs mindig édesebb. Egy személyes tapasztalat: a Schönerzben hallgatói fórumon feltettem a kérdést a jelen lévő 200-250 diáknak, hogy egyetértenek-e azzal, hogy ha nem itthon dolgoznak, akkor képzési költségük egy részét visszafizessék a magyar adófizetőknek. És lám, a teremben lévők 90-95%-a feltette a kezét. Ez is alátámasztja, hogy itt nem elvi, vagy érzelmi kérdésről van szó, hanem egy elhibázott törvényalkotói lépésről.

P. Gy.: Az elhelyezkedés kapcsán csatlakozom dékántársaimhoz. A hallgatói szerződésről azt tudom mondani, hogy a bevezetése körüli kapkodás is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy ekkora vita alakult ki körülötte.

B. G.: A mi tanulóink kilátásai jelenleg nem a legjobbakk. Az építőipar hosszú ideje tartó mélyrepülése nagyon megnehezíti a munkába állásukat. Mindenképpen szükséges lenne, hogy beinduljon a gazdaság, és elkezdődjenek itthon az épületrekonstrukciók, ami nagyon jót tenne a szakmának, hiszen a felújítás munkáigénye többszöröse az új építéseknek. A röghöz kötéshez azt tenném hozzá, hogy minden megszorítás jellemzően kontraszelektív, vagyis amint felmerül a lehetősége, a legjobbak máris elmennek.

Cz. T.: A gépészmérnöki karon végzettek elhelyezkedési esélyei nagyon jók. Magasak a fizetések és kiválóak a munkakörülmények is. Éppen ezért a szerződések a gépészkari hallgatókat annyira nem érintik. Elvégre ez az egész onnan indult, hogy az orvosok kivándorlása aggasztó méreteket öltött, mivel itthon se jó keresetre, se jó munkakörülményekre nem számíhattak. A baj az, hogy a politika ezt úgy kezeli, hogy mindenkire ugyanazt alkalmazza. Azaz mintha a kórházban az összes beteg az első páciens panaszaínak megfelelő kezelést kapná.

L. A.: Az építőipar válsága minket is elég komolyan érintett. Sokan azért távoznak, mert nem tudják kivárni a gazdaság beindulását, ugyanis belátható időn belül családot terveznek. A röghöz kötésről én mindig azt mondtam, hogy egy jól kalkulált tandíj-, ösztöndíj-, és diákhitelrendszer sokkal jobb annál, mintha félmegoldásokat alkalmazva nem mondjuk ki, hogy van tandíj.

Utolsó kérdésünk az OHV-hez kapcsolódik. Alkalmas eszköznek tartják-e az oktatás minőségének mérésére, illetve mennyire befolyásolja Önöket a kérdőívek eredménye döntéseik meghozatala során?

K. J.: A karon minden évben külön elemezzük az eredményeket, és mind a siker, mind a kudarc nyilvánosságot kap. Azok közé tartozom, akik úgy gondolják, hogy a kari oktatási tevékenységnek több vevője van, és ezek közül a legfontosabb a hallgató, még ha ezzel nem is ért mindenki egyet. Úgyhogy a GTK-n az a kari költségvetésnek is oszlopos részévé vált. A tanszékek költségvetését az elmúlt két félévben elért OHV eredmény 10-12%-ban befolyásolhatja.

P. J.: Akik jó eredményeket érnek el, azokat nagy becsben tartjuk. De többen is ambivalensek az OHV-val kapcsolatban, mert olyan kétségek merültek fel, hogy nem lehet egészen pontosan tudni, ki tölti ki a kérdőíveket. Több esettel is találkoztunk, mikor kiderült, hogy a véleményalkotó nem is volt jelen az órákon.

V. I.: A hallgatók elégedettségének mérését fontosnak tartom, ellenben a tanszékek gazdasági előnyökre vagy hátrányokra nem számíthatnak az OHV alapján. Az viszont mindenképpen elgondolkodtató, hogy egyes oktatók több száz, mások pedig csak pár tucat diáknak tartanak kurzusokat. Így a mintavétel sajátosságait is figyelembe kell vennünk.

V. L.: Az OHV eredmények kari költségvetésébe történő beépítését én nemcsak nem támogatom, hanem kimondottan ellenzem. Inkább olyan megoldásokat kerestünk, amik egy élő visszacsatolási láncba iktatják azt. Nálunk mindig van a 7. hét tájékán egy kari OHV, aminek az eredményeit a tanszékek összesítik, és ez alapján intézkedési tervet készítenek. Ez első körben tanszéki, majd kari vezetői szinten, végül pedig a hallgatókkal kerül egyeztetésre. Persze vannak területek, ahol a diákok megállapításait nem, vagy nem olyan formában vesszük figyelembe, ahogy az az OHV-ból következne.

P. Gy.: Mi azok közé tartozunk, akik a kiválókat mind erkölcsileg, mind anyagilag megbecsülik. Nem kötelező, de a tanszékek többségének van saját kérdőíve is, ami azért jó, mert a specifikusabb szakmai dolgokra is rákérdezhetnek a szemeszter végén.

B. G.: Az OHV-nak több baja is van, amelyek megoldására vannak is ötleteink. Hátránya többek között, hogy nem választja el a tárgyakat a tevékenységektől. Van, aki például kitűnő előadó, más területeken viszont nem remekel annyira. A jól teljesítőket elismerésben részesítjük, akik pedig rendre az utolsó tíz között végeznek akár kari, akár tanszéki szinten, számíthatnak arra, hogy dékánként, vagy tanszékvezetőként elbeszélgetek velük. Ennek egy idő után általában pozitív hozadéka van, de volt olyan is, akitől kénytelenek voltunk megválni.

Cz. T.: Sok volt a fanyalgás a mérési módszerek miatt, ezért megvizsgáltuk, hogy az elmúlt nyolc félévben ki hogyan teljesített, hiszen ez már jelentős mintavételezésnek számít. Aki legalább négyszer szerepelt a legjobbak, vagy a legrosszabbak között, azokat külön elemeztük. A jókat jutalmazzuk, akik pedig rendszeresen gyengén teljesítettek, azoktól akár a tárgyakat is elvettük. Ugyanakkor sokszor más volt a gyengébb teljesítmény hátterében, például az oktató késve javította ki a zárthelyiket, vagy nem volt megfelelő jegyzet. Végül minden tanszékvezetőnek kiadtuk, hogy a rosszabbul szereplő tanárok óráira szűrőpróbaszerűen járjanak be, hogy kiderüljön, mi lehet a probléma. **L. A.:** Az OHV-nak nyilván vannak hibái. Láttunk már olyat, hogy egy-egy oktató a jobb eredmény elérése érdekében ugyanabból a tárgyból gyengébb követelményeket támasztott. Továbbá a GTK-hoz hasonlóan mi is figyelembe vesszük a költségvetésnél, de az értékelés során külön csoportba soroljuk a főállású és a nem főállású tanárokat.

KUNOVICS GERGŐ

MEGKÉRDEZTÜK

Jársz-e egyetemi meccsre?

Leitner Csaba

Néhányszor már voltam műegyetemi mérkőzéseken, legutóbb az egyik ismerősöm barátságos focimeccsén, ami nagyon tetszett. Alapvetően azonban nem jellemző, hogy kimennék, mert nem fér bele az időbeosztásomba, ráadásul elég messze is lakom. Az egyetem mellett dolgozom is, így csak este marad időm a tanulásra, a mérkőzések pedig általában ilyenkor vannak. Emiatt mostanában én is hanyagolom a sportot, amit kicsit bánok is.

Rain Tamás

Személy szerint inkább csinálom, mint nézem a sportokat, és így van ez az egyetemi mérkőzésekkel is. Inkább játszom egyet a haverokkal, mint hogy elmenjek megnézni egy meccset. Otthon is legfeljebb a profi sportot szoktam követni a TV-ben, például focit, vagy valamilyen autósportot. Az amatőr dolog itt sem vonz. Ha valamilyik ismerősöm játszana, arra az összecsapásra elmennék, de jelenleg nincs ilyen, ráadásul bejárós is vagyok, így sok plusz időt jelentene visszautazni. Persze annak örülök, hogy a BME ilyen sokat foglalkozik a sporttal, és a pályák is jól felszereltek. Ezt én is ki szoktam használni a barátaimmal.

Hajdu Zsófia

A suliban járok kosarazni, de a meccsre nem szoktam eljönni, annyira nem vagyok aktív sportoló, hogy így is kövessem a dolgot. Nem tud lekötni a sport, ha csak nézhetem, jobban szeretek részt venni benne. A lelátón ülni számomra unalmas, mivel én is aktívan be akarok kapcsolódni. A TV-ben is csak snookert szoktam nézni, ami személyes kedvencem, de persze az sem annyira a látványról szól. Ráadásul ingázom is, így időm sem lenne esténként visszajönni, hogy megnézzem a mérkőzéseket.

Papp Péter

Egyszer jártam egyetemi focimeccsen, tetszett is, ráadásul személyesen is érintett voltam a mérkőzés kapcsán. Az MLC-vel játszottak, és több barátom is a pályán volt, emiatt döntöttem úgy, hogy megnézem. Ezenkívül nem voltam még, nem is sportolok aktívan, csak néha járok le focizni a haverokkal. Nem motivál annyira a dolog, hogy este eljöjjen megnézni a meccseket, inkább a TV-ben követem a sportot. Ez nem csak a focira igaz, más sem biztos, hogy be tudna csábítani.

Wantuch Ágnes

Két barátom is futbalozik, és többször megígérttem nekik, hogy megnézem őket, eddig azonban sajnos nem jött össze. Az időpontokkal nem volt probléma, belefért volna, és a kezdés sem volt túl későn. A fő ok, hogy más ismerősöm nem megy el, egyedül pedig nincs igazán kedvem a lelátóra ülni, számomra a szurkolás egy közösségi dolog.

Dezső Diána

Nem szoktam járni, nem is voltam még, és nem is hívtak. Igazából fel sem merült a dolog, hiszen otthon sem követem a sportot a TV-ben, sosem vonzott. Már több éve aktívan ír-táncolok, így mondhatjuk, hogy a sportot inkább csinálni szeretem, mint nézni. Ha több ismerősöm is elmenne a meccsre, akkor velük tartanék, jó közösségi program lehet. Együtt biztosan érdekesebb a kedvenceidnek szurkolni.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: MADARÁSZ TIBOR FOTÓK: HELFRICH MÁTÉ

BME KARRIER IRODA

SZAKMAI GYAKORLATOK, GYAKORNOKI PROGRAMOK

Trainee Programme for CEE Graduates

Starting September 2013 we are offering a once-in-a-lifetime opportunity to shape Eastern European future with us: Top graduates from Austria, Czech Republic, Hungary, Turkey and Slovakia will be carefully selected to enter a nine months, high-profile trainee-programme. You will gather practical experience across various departments in your home country and gain intercultural experience during 2 country visits. You will receive intensive training at the Vienna Headquarters in business theory, personal skills and industry specific topics. You will be challenged to grow both - professionally and personally.

Requirements: You have recently graduated in business, economics, natural sciences or techniques (e.g. chemistry, food technology, ...), candidates with up to two years of working experience are also welcome, Along with your excellent academic results you have strong command of English and are a native speaker of at least one language spoken in the mentioned countries, you are a high-aspiring, determined individual who is eager to contribute to a thriving business in your home country.

Company: Brenntag
Apply in English (incl. your picture), which you direct to Ms. Elisabeth Stögerer before April 2nd, 2013 to allas_1356@sc.bme.hu

KITE ZRT. GYAKORNOKI PROGRAMJA

Több éve sikeresen működő Programunk révén a gyakornok megismeri a társaság szervezeti felépítését, bepilantást nyer a szervezeti egységek tevékenységébe, majd az elsajátított szakmai ismeretek birtokában konkrét feladatokat kap. A program időtartama kb. 1 év, amely munkaszerződés aláírásával veszi kezdetét. A gyakornok munkáját, személyes fejlődését rendszeresen értékeljük, melyről visszajelzést kap. A gyakornok egyéni programját olyan felkészült, elkötelezett, tapasztalt szakemberek segítik, akik szakmájuk élvonalába tartoznak.

Amit ajánlunk: A programot azoknak a pályakezdő, vagy 1-1,5 éves munkatapasztalattal rendelkező diplomás fiataloknak ajánljuk, akik szeretik az érdekes, kihívásokkal teli munkát és egyéni céljaik között egy stabil, országos hírű cégnél megszerezhető szakmai tudás és karrierépítés szerepel. **Elvárás:** Felsőfokú gépészmérnöki végzettség (elektronikai, automatizálási és mechatronikai), felhasználó szintű PC ismeret (Word; Excel), “B” kategóriás jogosítvány, mobilitás

A cég: Kite Zrt.

Jelentkezés: Honlapunkon, a www.kite.hu/karrier oldalon.

Quantitative Developer Intern

Tasks: - Contribute to creating models, strategies and software tools that the trading desk will use to drive trading decisions. - Contribute to creating pricing and marking models and software tools for securities that are currently on the books or about to be purchased or bid on.

Requirements - B.Sc. or M.Sc. in mathematical finance, applied mathematics, physics, statistics, engineering, computer science, informatics or similar quantitative area. Ph.D. is an advantage; Solid understanding of probability theory; Strong problem solving and analytical skills; Strong C++ and/or Java programming skills; Excellent teamwork, communication, and English skills; Ability to understand all aspects of a multicultural environment

Compnay: Morgan Stanley

Jelentkezés: szakgyak_1350@sc.bme.hu

Rebooking Analyst Intern

Tasks: Interns are given the opportunity to work on systems such as our enterprise portal, wireless access, or components of our many trading and risk reporting systems using various technologies such .NET, JSP, Java Servlets and SOAP.

Requirements: Obtained or ongoing studies on M.Sc. or B.Sc. in mathematical finance, mathematics, physics, statistics, engineering, computer science, informatics or similar quantitative area; Interest in finance and mathematics; Sensitivity to details, accuracy in everyday work; Some programming experience in any language; Confident command of English

Compnay: Morgan Stanley

Jelentkezés: szakgyak_1351@sc.bme.hu

Telekom gyakornoki program

Hiszünk abban, hogy a Telekom a legjobb hely, ahol a rátermett fiatalok megmutathatják, mire képesek! Bizonyítja ezt az is, hogy a legutóbbi programunkba több mint ezren jelentkeztek és február 1-től rekordszámú, 190 hallgató dolgozik nálunk gyakornokként. Célunk, hogy olyan egyetemisták és főiskolások dolgozzanak a Telekomban, akik új, friss tudást hoznak a cégcsoportba. A következő programunk 2013. szeptember 2-án indul.

Elvárt végzettség: BSc-, BA-, MSc- vagy MA aktív hallgatói jogviszony, középszintű angol nyelvtudás.

A cég: Magyar Telekom

Jelentkezés: 2013. február 25. és április 10. között jelentkezhetsz a karrier.telekom.hu oldalon. Amellett, hogy a karrier.telekom.hu oldalon regisztrálnod kell magad adatbázisunkba, szükséges, hogy jelentkezsz az álláshirdetések közt található BSc, illetve MSc gyakornoki pozícióra is! Kérdésed van? Ha úgy érzed, nem tudtál meg mindent, amire kíváncsi vagy, regisztrálj a „Gyakornok leszek a Telekomnál” Facebook-oldalon, ahol

azoktól kérdezhetsz, akik már szereplői a Telekom gyakornoki programnak.

Szeretnél már egyetemistaként kiváló munkahelyet biztosítani magadnak?

Amit kínálunk Neked: ösztöndíjat; diploma témát és elkészítési lehetőséget a cégnél; 1, illetve 2 féléves gyakornoki programot; lehetőséget szakmai tudásod bővítésére; lehetőséget szervezeti folyamataink megismerésére; a programot követően teljes munkaidejű állást.

Amit elvárunk Tőled: tanulj gépész vagy mechatronikai vagy vegyész-/anyagmérnöknek; legyen középfokú angolnyelv-tudásod; légy sikerorientált és együttműködő; akarj hosszú távon részt venni közös terveink megvalósításában. Lépj kapcsolatba Magyar Adriennel az alábbi elérhetőségek egyikén:

e-mail : scholarship@hankooktire.com

munkahelyi telefon : 06/25-556-023 (minden hétköznap 8:00-16:00-ig hívható)

web : www.hankooktire-eu.com/hu

Kezdd Te is karriered Magyarországon legnagyobb vállalatánál! - Growww2013

A MOL-csoport három országban piacvezető, működése mintegy 40 országot érint, több mint 31,000 munkavállalója dolgozik világszerte.

Céljaink megvalósításához magasan kvalifikált, tehetséges és elkötelezett kollégákra van szükségünk. Ennek érdekében 2007 óta minden évben elindítjuk Friss Diplomás Programunkat, a Growww-t, melynek keretében az elmúlt 6 évben több mint 1100 friss diplomás csatlakozott hozzánk Magyarországon, Horvátországban, Szlovákiában, Pakisztánban, Olaszországban, Oroszországban, Romániában, Szlovéniában és Irakban.

A program keretében idén is elsősorban a speciális olajipari, mérnöki területekre (finomítás, kutatás-termelés, petrokémia, geológia, geofizika), valamint üzleti és üzleti támogató területekre várjuk friss diplomás munkatársak jelentkezését.

Elvárt nyelvismeret: tárgyalási szintű angol, továbbá előnyt jelent az alábbi nyelvek valamelyikének ismerete: arab, horvát, német, olasz, orosz, román, szlovák

Várunk Téged is, h ambiciózus, teljesítményorientált, csapatjátékos és innovatív gondolkodású vagy, valamint nyitott vagy a fejlődésre, új ismeretek befogadására és szeretnél egy magyar székhelyű multinacionális vállalat sikeréhez hozzájárulni. Légy Te is azon friss diplomások közt, akik 2013-ban a MOL-csoportnál kezdhetik meg karrierjüket!

Jelentkezési határidő: 2013. április 25.

A programra jelentkezni a www.mol.hu-n a Karrier címszó alatt tudsz.

Bővebb információ:

Growww2013@MOL.hu

ÁLLÁSAJÁNLATOK

Hardverfejlesztő

Feladatok: Analóg és digitális áramkörök tervezése; Prototípus áramkörök bemérése és tesztelése; Hardverspecifikációk összeállítása és egyeztetése; Gyártás előkészítés

Elvárások: Felsőfokú szakirányú végzettség; Beágyazott rendszerek fejlesztésében szerzett gyakorlat; CAD rendszerekben való jártasság; Vezetéknélküli adatátviteli technológiák ismerete; Szenzorhálózatok tervezésében szerzett tapasztalat előnyt jelent; Angol nyelvtudás; Precizitás, terhelhetőség, rugalmasság; Problémamegoldó képesség, rendszerezett gondolkodásmód, gyakorlatias hozzáállás; Hatékony munkavégzés önállóan és csapatban.

A cég: BME-Infokom Innovátor Nonprofit Kft.

Jelentkezés: allas_1378@sc.bme.hu

Kutató mérnök

Feladatok: Új képfeldolgozó, gépi látás, augmented reality algoritmusok kutatása; Algoritmusok adaptálása mobil készülékre; Szimulációk kidolgozása, készítése; Jelfeldolgozás ARM processzoron és mobil GPU processzoron; Algoritmus teljesítőképességének optimalizálása; Rendszerterv készítése

Elvárások: Szakirányú felsőfokú végzettség; PhD tanulmány előny; Minimum 3 éves szakirányú tapasztalat; Kiváló jelfeldolgozási és matematikai ismeretek; OpenCV, OpenCL könyvtár ismerete, Optical Flow ismeret; Jó programozási ismeret (C++, Matlab) előny; Angol nyelvtudás; Folyamatos tanulási vágy és hajlandóság a megszerzett ismeretek megosztására; Logikus, rendszerezett gondolkodásmód, kiváló problémamegoldó képesség, gyakorlatias hozzáállás; Precizitás, pontosság

A cég: BME-Infokom Innovátor Nonprofit Kft.

Jelentkezés: allas_1379@sc.bme.hu

Mobil alkalmazás fejlesztő

Feladatok: Mobil alkalmazások fejlesztése Android, iOS és/vagy Windows Phone platformon. Részvétel szoftver rendszerek tervezésében. Tématerületek: Képfeldolgozás, Augmented Reality, Virtual Reality, mobil távközlés

Elvárások: Felsőfokú szakirányú végzettség; Minimum 3 év fejlesztési tapasztalat; Angol nyelvismeret; Precizitás, kreativitás, terhelhetőség, rugalmasság; Problémamegoldó képesség, rendszerezett gondolkodásmód, gyakorlatias hozzáállás, termék szemlélet; Hatékony munkavégzés önállóan és csapatban; Kiváló programozási ismeretek (algoritmusok, OOP, design patterns, GUI, adatbáziskezelés, hálózati kommunikáció, szálkezelés stb.); OpenCV, GPUCV, OpenCL könyvtárak ismerete; Verziókövető rendszer ismerete (SVN)

A cég: BME-Infokom Innovátor Nonprofit Kft.

Jelentkezés: allas_1380@sc.bme.hu

Új helyen őrzik a BME múltját

Húsz év után a Z épület tízedik emeletéről a központi épület földszintjére költözött a Műegyetem levéltára.

Március elejétől egy fejlett épület-gépészettel és modern külsővel rendelkező kétszintes raktárhelyiségben őrzik az egyetem alapítása óta felhalmozott értékes dokumentumokat. A nettó 54,5 millió forintba kerülő beruházást teljes mértékben az egyetem finanszírozta. Bataka Krisztinától megtudtuk, hogy régóta húzódó probléma volt a levéltár gyarapodása, hiszen folyamatosan kerülnek be iratok, amelyek mára kinőtték a Z épületben kialakított 250 négyzetméteres

területet. „Törvényi kötelezettségünk átvinni azokat az iratokat, amelyeket az egyetem szervezeti egységei nem selejtezhettek ki, ezért szükségünk volt nagyobb kapacitású tárolóhelyiségre. Olyan dokumentumok kerülnek hozzánk, amiket a szabályok értelmében meg kell őrizni, s a mi dolgunk, hogy vigyázzunk azok állagára és a benne fellelhető információkat kérésre kibocsássuk”- magyarázta. A korszerű levéltár felső szintjén a leggyakrabban használt anyagok kaptak helyet, mint például a hallgatói törzskönyvek gyűjteménye. A védőtokban tárolt kötetekben a hallgatók között Bánki Donát nevét is olvashatjuk. Az alsó szinten a könyvtár mélyraktárához hasonlóan mobil állványzat kapott

helyet a maximális helykihasználás érdekében. Minden centiméternyi helynek tárolási funkciója van, hiszen óriási adathalmaznak ad otthont a levéltár: több mint egy kilométer hosszan nyúlna el, ha egymás mellé terítenénk az itt fellelhető dokumentumokat. Ha valaki kutatni szeretne, ellátogathat a szintén újonnan kialakított kutatószobába, ahol megismerheti a levéltári iratokban őrzött információkat. Mint megtudtuk, az egyik leggyakrabban kikért dokumentum a történeti campus épületeinek építési naplója, amelyet nemcsak az építészek, de más egyetemek hallgatói is szívesen tanulmányoznak.

BELLA BRIGITTA

Fotó: Helfrich Máté

VITAFÓRUM

Várjuk hozzászólásaitokat a Vitafórummal és a Műhely egyéb cikkeivel kapcsolatban. Gondolataitokat, megjegyzéseiteket az info@muhely.com címre küldhetitek el.

Struccpolitika

Néhány hete a német köztvé egy gyerekeknek szóló műsorban bírálta Magyarországot az újabb alkotmánymódosítás és a sajtószabadság megsértése miatt. A gyerekhíradóban elhangzottak jogoságáról napestig lehet vitázni, sőt lehet felháborodni, megsértődni is, de talán bölcsőbb dolog lenne rácsodálkozni arra, hogy milyen figyelemreméltó is a német köztvé részéről a gyermekhíradó ötlete. Ott ugyanis ezek szerint egészen kicsi kortól kezdve érdekessé teszik a gyerekek számára a politikát és ez által talán jobban érdekeltté is válnak benne. Eközben idehaza a fiatalok körében divat lett nem politizálni. Lehet azt mondani, hogy a politika unalmas és érthetetlen, a politikusok hazugok és ezek a dolgok nem érintenek minket. Lehet, de ezek mind elhibázott válaszok. A politika csupán azért érthetetlen és unalmas, mert tájékoztatlanok vagyunk és csak addig nem érint minket, amíg van munkánk, nem kell fizetnünk az egyetemért vagy nem kell elgondolkodnunk a szupermarketben, hogy megengedhetjük-e magunknak a drágább fajta kenyeret. Ha ezek a dolgok bekövetkeznek már mind érintve vagyunk, mert ez már bizony kőkemény politika. A tájékozottságra és a közéleti öntudatra nevelés, valamint a demokrácia elveinek megtanítása alapve-

tően az oktatási rendszer feladata lenne. Ezt a célt szolgálnák a jól kiépített diákönkormányzatok és a társadalomismeret órák. De amíg van olyan hallgatói érdekképviselő, amely külső vagy vallási hovatarozás alapján listázza az öt megválasztó diákokat, illetve amíg a legtöbb középiskolában a rendszerváltásig el sem jutnak a tanulók a történelemanyagban, addig nem várható el, hogy érdeklődést mutassanak a politika iránt. Önállóan tájékozódni időigényes feladat, nem beszélve arról, hogy sokan érzik úgy, hogy azzal az egyetlen szavazattal nem tudják érvényesíteni akarataikat, ezért inkább távol tartják magukat a véleménynyilvánítástól. Így válik aztán apolitikussá egy egész nemzedék. A németeknek talán éppen ezt a közönyt sikerül így megelőzniük. Ott a gyerekek egészen kiskoruktól kezdve ismerik az alkotmány és a véleményszabadság szavakat és használják az érdekérvényesítés fogalmát. Toporzékolhatunk tehát, meg is sértődhetünk, sőt egy nem túl huszáros válasz-videóval is reagálhatunk a német kritikára, de ha belátható időn belül nem változik a politikáról alkotott közgondolkodás a 18-29 éves korosztály körében, sokkal súlyosabb problémákkal is szembe kell majd néznie Magyarországnak annál, mint hogy piros lapot kaptunk egy gyermekműsor vezetőjétől. Mert egy olyan országnak, amelyben a fiatalok véleménye elhanyagolható, nincs holnapja.

HARMATI JUDIT

NÉZŐPONT

KISS BORI

Apró lépések vagy hangos jelszavak?

A környezetvédelmi kérdésekért sokan állnak ki, sokféleképpen. Van, aki radikális eszközöket vet be és van, aki csendesen kampányol. De vajon mindkét mentalitás elérheti a célját?

Vegyvédelmi ruhába és gázálarcba öltözött Greenpeace aktivisták özönlöttek a Váci utcára legutóbbi magyarországi demonstrációjukon. Egy áruház kirakatába kilógatott transzparenssekkel protestáltak a divatiparban használatos toxikus festékanyagok ellen. A Jane Goodall Intézet legújabb projektjéhez csupán egy gumikesztyűt kell felhúzni az önkénteseknek: védett békákat segítenek át három Magyarországi település forgalmas útszakaszán. A két egyesület, eszközeiket és mentalitásukat tekintve nem is különbözhetne jobban, céljaik azonban, bármily furcsa is, megegyeznek; mindketten a környezetvédelmi problémák megoldásáért és egy környezettudatos világ megteremtéséért harcolnak. Míg a Greenpeace ezt hangos és sokszor sokkoló projektekkel teszi, addig a Jane Goodall Intézet csendesen, szinte feltűnés nélkül, a legkisebb kellemetlenséget is kerülve teszi a dolgát.

Kérdés azonban, hogy melyik módszer lesz környezetünk mentőöve? Az, amely világgá kürtöli a problémákat, és vádlón szólítja fel az embert a változtatásra, vagy az, amely „elmeséli” a gondokat és csakis az arra fogékony közeget aktivizálja? A radikális eszközöket nem mindenki fogadja jól. Van, akinek túl merészek, másokat idegesít a túlzott felhajtás, az azonban biztos, hogy jóval nagyobb közönséget kap egy sokkoló performance, mint egy könnyed helyi projekt. A kisebb, lokális megmozdulások azonban sokkal emberibbek lehetnek. Élményszerűen vezetnek be a gyerekeket és felnőtteket a környezeti problémákba, és kisebb lépésekben próbálnak közeledni a célok felé. Hogy melyikkel lehet inkább változásokat elérni? Azt hiszem mindkettővel. A környezetvédelem ugyanis egy olyan közös cél, amely nem az eszközöktől függ, hanem az összefogástól és a valós tettektől.

Börze nyertesek

Fotó: Helfrich Máté

Itt a bizonyíték, hogy a Műegyetemi Állásbörzén nem csak állást és szakmai gyakorlatot nyerhetsz meg magadnak, hanem táblagépet és okostelefont is! Szpluvák József és Őri Dávid már tudja ezt. Gratulálunk nekik! Ahhoz, hogy Te is a nyertesek között legyél, nem kell más tenned, csak gyere el az őszi Állásbörzére és regisztrálj az információs pultoknál! Ennyire egyszerű!

SZAKKOLLÉGIUMI HÍREK

X. Jubileumi Simonyi Konferencia

Simonyi Károly Szakkollégium

Villamosmérnöki és informatikai tudományos konferencia

Témáinkból: Útban a fúziós erőművek felé: Az ITER kísérlet; Atomimeretekben megtervezett különleges anyagok: A Grafén; Biztonságkritikus szoftverfejlesztés a repülőgépiparban

További előadások, információk és jelentkezés a konferencia weboldalán:

<http://konferencia.simonyi.bme.hu>

A konferencia ideje: 2013.04.16 13:00

Helye: BME I épület

Zipernowsky Károly emlékfélév

Energetikai Szakkollégium

2013. április 18.

Természeti erőforrásaink, kiemelten a nem megújulók

Előadó: Dr. Horn János (BDSZ)

2013. április 25.

ÜZEMLÁTOGATÁS

GE Veresegyházi Turbinagyár

Előadásaink helyszíne, időpontja: BME Q épület BF13-as terem, 18 óra

www.eszk.org

Rólad, érted.

Kérdőív a hallgatók sportolási szokásairól

Április elejétől minden BME-s hallgatónak lehetősége van kitölteni az Egyetemi Hallgatói Képviselőtől készített kérdőívet, melynek legfőbb célja az egyetemisták sportolási szokásainak felmérése, a nemrégiben átadott BME Sportközpont értékelése, illetve a további fejlesztésre való igények felmérése. A kérdőív létrejöttéről **Farkas Patrikkal**, a Hallgatói Sport Bizottság vezetőjével beszélgettem.

Mi is ez a felmérés pontosan, és miért van rá szükség?

Ez az átfogó felmérés többes célt szolgál. A legfontosabb, hogy pontosabb képet kapjunk a BME-s hallgatók sportolási szokásairól, például hogy hol, mikor, mennyit sportolnak, ha nem sportolnak, akkor miért nem, illetve hogy többet sportolnak-e a kollégisták és így tovább. A másik célja a felmérésnek, hogy visszajelzést kapjunk a BME Sportközponttól; szeretnénk megtudni, hogy mennyire váltotta be a hozzá fűzött reményeket, illetve hogy átadása változtatott-e a hallgatók sportolási szokásain. Az utolsó felmérés ezzel kapcsolatban 2010-ben készült, ami még az akkori lehetőségeket vette figyelembe. Kétségteljesen a Sportközpont elfogadható áron, magas színvonalú sportolási lehetőséget biztosít az egyetemi kampusz közepén, így bízunk abban, hogy ezzel a korábban nem sportoló diákokat is sikerült rávennünk a rendszeres mozgásra. Továbbá kíváncsiak vagyunk arra is, hogy a testnevelési

órák kínálatából mit hiányolnak a diákok, van-e igényük a hallgatóknak a kötelező testnevelés teljesítése után is oktató által vezetett órákra. Fontosnak tartjuk azt is megkérdezni, hogy hogyan tájékozódhatnak a hallgatók a sportolási

ösztönözni a hallgatókat, melyek között EFOTT bérletek, 45 darab BME Sportközpont bérlet, páros Szkéné Színház jegyek, Testnevelési Központos pólók is lesznek, valamint egy nagy sportszergyártó cég is felajánlott ajándékokat kisor-

lehetőségekről, sportrendezvényekről, ösztöndíjakról és támogatási pályázatokról. Bízunk abban, hogy a kérdőív kiértékelése után választ kapunk arra a kérdésre, hogy mit fejlesszünk a BME sport rendszerén.

Hány emberrel szeretnétek kitöltetni, és miért éri meg a hallgatóknak részt venniük a felmérésben?

A célunk az, hogy legalább 4-5000 hallgató kitöltse ezt a kérdőívet, hiszen az már egy elég reprezentatív mintának számítana. A felelősségteljes kitöltésre különböző nyereményekkel próbáljuk meg

solásra. A legfontosabb azonban azt látnia mindenkinek, hogy ez az egész tulajdonképpen a hallgatókért van, hiszen ha jobban megismerjük az igényeiket, célzottan tudunk fejlesztéseket végrehajtani a jövőben. Ezért is tervezzük azt a mottót a kérdőív mögé rakni, hogy „Rólad. Érted.”

Hogyan fog kinézni a kérdőív?

Nagy hangsúlyt fektettünk arra, hogy a kérdőívben csak a valóban releváns kérdéseket tegyük fel, és ne terheljük feleslegesen a kitöltőket, hiszen senki sem szeret több oldalon át válaszolgatni. Várhatóan

20-24 kérdés lesz, de ezek közül több olyan is van, amire mindössze egy igennel vagy egy nemmel kell válaszolni, illetve egy skálán kell értékelni valamit. A szöveges válaszok mind opcionálisak lesznek.

Milyen átalakítás várható a Sportközpontban?

Az egyetemi vezetés elkezdte felmérni, hogy a Sportközpont alsó helyiségeinek felszabadításával miként bővíthető a létesítmény. Ennek már zajlik az építészeti felmérése, illetve a pénzügyi

sek mindig a rendelkezésre álló kereteknek megfelelően, lépcsőzetesen lesznek végrehajtva. A kérdőívből származó eredmények fognak támpontot adni az egyetem számára arról, hogy jelenleg mit hiányolnak, vagy mit éreznek szűkös kapacitásának a hallgatók.

Mikortól meddig lehet kitölteni a kérdőívet? Mikor lesznek eredmények?

Április első heteiben lesz lehetőség interneten kitölteni a kérdőívet, illetve a Testnevelési Központban is lesznek kirakva számítógépek, hogy a hallgatók akár két fallabdameccs között is válaszolhassanak. A kérdőívek kiértékelése rögtön a kitöltési időszak lezárását követően elkezdődik, várhatóan 2-3 hetet fog igénybe venni. Az eredményeket minél előbb nyilvánosságra szeretnénk hozni, mivel szerintünk ezek mindenki számára érdekes információkkal szolgálhatnak. Több szervezet is megkeresett már minket, hogy nagyon kíváncsiak a kérdőívből származó statisztikai adatokra.

Milyen sportrendezvények lesznek még tavasszal?

Az előző hetekben számos BME-s és egyetemek közötti sportrendezvény került megrendezésre, melyeken a Műegyetem csapatai kiemelkedő sikereket értek el. Április első két hétvégéjén kerül sor a Karok Közti Kosárlabda bajnokságra, április 12-én volt a HÖOK SportPONT Program budapesti rendezvénye az ELTE és a BME Sporttelepén, valamint május 9-én kerül megrendezésre a Duna-parti Egyetemek Regattája is, ahol a BME-s evezős csapatok várhatóan minden versenyszámban jó helyen fognak végezni.

Az igényfelméréssel párhuzamosan indítunk egy másik nagyobb szabású projektet is, szeretnénk létrehozni egy egyetemi sportegyesületet. Ide a sportolás iránt érdeklődő embereket várnánk, akik szívesen vennének részt a jelenlegi, illetve új sportrendezvények megszervezésében, a sportolás népszerűsítésében és az egyetemi sportélet intézésében.

TÓTH DÁNIEL

Regatta új köntösben

Verseny a Dunán, buli a rakparton

Idén újra megrendezik a Duna-parti Egyetemek Regattáját, mely a nagy hagyományokkal bíró Oxford – Cambridge evezősverseny hazai mása. A szervezők sok újítást ígérnek a május 9-i futamokra: a nyolcpárevezősök mellett idén sárkányhajósok és pompomlányok is érkeznek az egyetemekről, ráadásul az egész eseményt egy óriási buli keretein belül rendezik a K épület előtt.

Az első Regattát még '98-ban szervezték, ekkor a BME, a Corvinus és az ELTE csapatai mérkőztek meg egymással, majd

a 2000-es évektől csak kisebb-nagyobb megszakításokkal folytatódott a hagyomány. Idén az Antall József Tudásközpont öltözteti új

köntösbe a Regattát: a klasszikus nyolcpárevezős futamok mellett sárkányhajóverseny, pompom bemutató és koncertek várják az érdeklődőket a Műegyetem K épülete előtt.

A nemzetközivé avanszált versenyen idén nyolc csapat küzd meg egymással: az alapító egyetemeken kívül (BME, Corvinus, ELTE) elindulnak a Semmelweis Egyetem, a Szegedi Tudományegyetem, a győri Széchenyi István Egyetem,

illetve a bécsi Uni Wien és a linzi Johannes Kepler Universitát csapatai is. A vetélkedés különlegessége, hogy a közösségi média nyújtotta lehetőségeket is próbálják minél inkább kihasználni a szervezők. Bár a futamokra csak május 9-én kerül sor, a virtuális verseny már javában folyik: először az egyetemeken sárkányhajósaira lehetett szavazni az esemény honlapján (dunaregatta.hu), most pedig a facebook oldal lájkolása, megosztása és kommentelése hoz pontokat a csapatoknak.

Egyetemünk képviselői már elkezdtek a felkészülést, a sárkányhajósok csütörtökönként edzenek a Lágymányosi Öbölben a Magyar Sárkányhajó Szövetség munkatársainak felügyelete alatt, s a gyakorlott nyolcpárevezős versenyzők is keményen készülnek, hogy a leggyorsabbak lehessenek a Parlament és a K épület közötti 3 kilométeres távon.

RAJNAI TAMÁS

A gyógyítható HIV

Fertőzés, legyengülés, javulás, majd évek múltán az immunrendszer teljes leépülése, manifeszt AIDS. A halállal végződő kórfolyamat mégis megállítható, gyógyítható?

A HIV a Human Immunodeficiency Virus rövidítése. Ez egy embert fertőző retrovírus, ami az immunrendszert támadja meg, évek alatt teljesen elpusztítva azt. Így a HIV fertőzött egyén nem a fertőzés miatt kialakuló AIDS-be, hanem egy egyszerű náthába is belehalhat. A populáció 1%-a genetikailag immunis a HIV vírusra.

A párizsi Pasteur Intézet egyik legfontosabb és legégetőbb kérdést vizsgáló kísérletében 70 ember vett részt, melyből 14-nél sikeres-

nek bizonyult a retrovírusok elleni kúra. A gyógyszereket már a fertőzést követő 1-3 hónap alatt elkezdték szedni, ami fontos tényezője volt a sikernek, de nem jelentett garanciát.

A sikeres kezelések három évig tartottak, majd ezután még hét évnek kellett elteltéig, hogy a kutatók kimondhassák, a vírus valószínűsíthetően nem fog visszatérni. A legrégebb óta gyógyult páciensnél 10,5 év telt el a kezelés befejezése óta. A kutatóknak azt még nem sikerült megválaszolniuk, hogy a korán elkezdett kezelés miért csak, és miért éppen ennél a 14 embernél működött.

Az első HIV fertőzésből kigyógyított beteg egy olyan önkéntestől kapott csontvelőt, aki immunis volt a HIV vírusra, viszont a Pasteur Intézet kutatásában résztvevőkről genetikailag bizonyított, hogy nem tartoznak a populációnak abba a bizonyos 1%-ába. Ezzel a kísérlettel párhuzamosan rengeteg kutatás folyik világszerte annak érdekében, hogy a fertőzöttek életét meg lehessen hosszabbítani, vagy akár meg lehessen menteni. Ez nagyon is szükséges, hiszen minden embernek joga van az élethez, akár a saját hibájából, akár önhibáján kívül fertőződött meg (pl. azon csecsemők esetében, akiknek a szervezetébe már a méhlepényen keresztül bekerül a vírus). A folyamat egy következő állomását jelentik azok a Washington University kutatói által végzett kísérletek, melyek bizonyították, hogy a háziméh mérgének, az apitoxinnak a hatóanyaga, a melittin képes elpusztítani a HIV vírust amellet, hogy az ép sejteket nem károsítja.

KALOCSAI RÉKA

Kihúzták a fogát? Növessze újra!

Fotó: Tóth Máté

A halak és a hüllők képesek folyamatosan új fogakat növesztetni, az ember azonban az evolúció során elvesztette ezt a képességét. Éppen ezért foglalkoztatja az emberiséget évszázadok óta a fogak valamilyen úton-módon történő visszanövesztésének lehetősége. A jelek szerint ez a vágy a nem is olyan távoli jövőben teljesülni fog.

Napjainkban az őssejtkutatás és az emberi fog széles körű ismerete lehetővé teszi a természetes úton történő pótlást. Az új technológia még csak kísérleti stádiumban van, de az eredmények ígéretesek: brit kutatók egy felnőtt ember fogínyszövetének sejtjeit egerekből vett sejtekkel vegyítve hibrid emberi és egérfogat hoztak létre.

A művelet során a bölcsességfog beléből kinyert hámsejteket úgy indukálták, hogy azok foggá alakuljanak. A példánynak életképes gyökerei voltak, ez a tény pedig mindenképpen bizakodásra adhat okot a jövőt illetően.

Mivel a bölcsességfogból bonyolult megfelelő sejteket nyerni, ezért a most felfedezett eljárás legfontosabb kérdése, hogy sikerül-e olyan forrást találni, amelyből elegendő életképes sejthez jutnak a szakemberek a további tenyésztéshez. Nagy előrelépést jelent, hogy a kutatók nemrégiben azonosítottak egy olyan sejtpopulációt az emberi szájüregben, amely klinikailag könnyebben felhasználható.

Arra már korábban is volt példa, hogy biofogat hozzanak létre embrionális őssejtekből, ám az a módszer anyagilag nem volt kifizetődő. A jelenleg felfedezett megoldás néhány éven belül feltűnhet a mindennapokban, amennyiben sikerül áthidalni olyan problémákat, mint a tenyésztendő fog méretének vagy formájának genetikai úton történő meghatározása a biotervezés során.

LÁSZLÓ GÁBOR

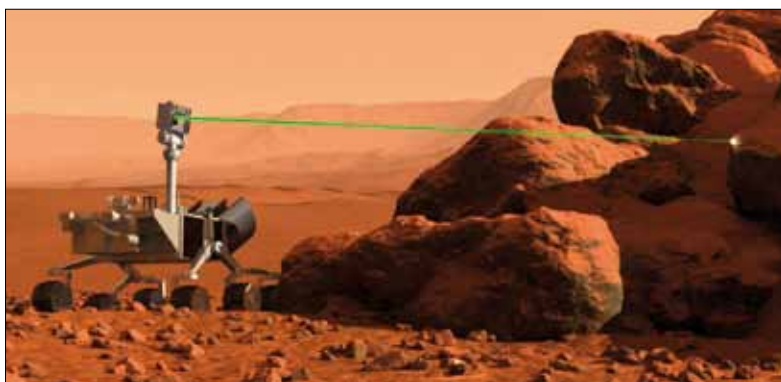
Földön kívüli élet

A Curiosity szonda eredményei alapján bebizonyosodott, hogy igenis lehetett élet a Földön kívül is.

A Curiosity névre hallgató űrszonda 2013. február 8-án megkezdte kőzetfúrás feladatát a Marson, a Yellowknife Bay nevű területen, mely igen lassú és óvatos folyamatként majdnem két hetet vett igénybe. A fáradtságos munka azonban nem volt eredménytelen.

Az általa küldött adatok alapján a kutatók arra következtetnek, hogy a szonda leszállóhelyének egykori környezeti viszonyai alkalmasak lehettek az élet kialakulására.

A fúrás során a Curiosity 1,6 cm átmérőjű és 6,4 cm mélységű lyukat vájt a vörös bolygó felszínébe. Az ebből a mélységből származó anyag olyan vegyületeket tartalmazott, melyek önmagukban, illetve egymásba történő átalakításuk után energiaforrásként szolgáltathatnak a földi baktériumokhoz hasonló élőlények számára. A vett minta

kb. 20%-ban tartalmazott agyagot, emellett találtak benne kén-, nitrogén-, hidrogén-, oxigén-, foszfort és szén- (ezeket elsődleges biogén elemeknek hívjuk).

A fúrásminatával kapcsolatos érdekesség, hogy színe szürke

árnyalatú, ami jelentősen eltér a Marsra jellemző vörös kőzettől. Erre az eltérésre a vastartalma adhatja meg a magyarázatot: oxidált hematit (ez okozza a vörös színt) helyett más változatok lehetnek benne, ami arra utal, hogy

a Gale-kráter múltbeli, nedves környezete nem volt sós, vagy savas kémhatású.

Az is meglepő, hogy a vizsgált kőzetmintában eltérő mértékben oxidált molekulákat találtak, vagyis a kémiai energiát esetlegesen marsi baktériumok is hasznosíthatták a múltban (a Földön ma is létező kemoszintetizáló baktériumok abból nyerik az energiájukat, hogy egy molekulát egy másik, hozzá hasonló molekulává alakítanak át). Ha tényleg léteztek ilyenek, akkor jelenhettek meg a Marson, amikor az első baktériumok a Földön, vagyis kb. 3,5 milliárd évvel ezelőtt.

KALOCSAI RÉKA

Kardiológiai adatok 30 másodperc alatt

A HeartCheck nevű miniatűr EKG készülékkel bárki fél perc alatt megvizsgálhatja a szív működését. A közel hatvanezer forintnak megfelelő dollárba kerülő berendezés alig nagyobb egy lázmérőnél és USB portjának segítségével adatai számítógépre menthetőek. Nagy segítség lehet szívbetegnek, sportolóknak és megszállott hi-pochondereknek egyaránt.

A mini EKG használata nagyon egyszerű, ráadásul nem igényel semmilyen előismeretet. A Power gomb lenyomása után a páciensnek a műszer két végén található ezüstszerű szenzorra kell helyeznie a két hüvelykujját és a Start gomb lenyomását követően 30 másodperc elteltével megjelenik a kijelzőn a kívánt görbe, amely a szív

kódést kísérő elektromos változásokat demonstrálja. A HeartCheck működéséhez két darab AAA-s elemre van szükség, tárolókapacitása pedig húsz mérés eredményének megőrzésére elegendő. A kapott adatok számítógépre tölthetők, és egyes országokban, például Kanadában külön weboldal létezik a görbék elemzésére, ahol orvosok végzik a feltöltött képek értékelését. A gyártó nem javasolja a műszer használatát pacemakerrel vagy egyéb beültetett eszközzel élők számára.

A világon a vezető halálokok listáján előkelő helyet foglal el a szív- és érrendszeri megbetegedés, így nem kérdés, hogy a HeartCheck kelendő termék lesz. Jelenleg népszerűségének csak borsos ára és korlátozott hozzáférhetősége szab határt. A hordozható EKG természetesen nem helyettesíti sem a rendszeres szűrővizsgálatot, sem pedig a kardiológiai ellátást, ugyanakkor hasznos egészségügyi segédeszköz lehet a mindennapokban.

LÁSZLÓ GÁBOR

Tanár-diák ajánló Divat

Csőke Rita, a BME Jogi Osztályának vezetője ajánlja: Apró titkok a konvencionális öltözködésben
A BME jogi képviselője, a munkakörnyezet megköveteli a konzolidált öltözködést. Ha megnézzük, látszólag egyszerűen vagyok felöltözve: fekete nadrág és zakó, fekete felső kicsit kivillanó flitterrel. Ha azonban kigombolom a zakóm, láthatóvá válik, hogy a flitterek egy dínó csontvázat adnak ki... Ez titok marad egy hivatalos találkozó alkalmával, de én tudom, hogy a felszín mögé azért becsempészttem a saját személyiséget is. Jogászként többnyire egy kicsit jelmezszerű öltözetben kell megjelennünk. Ezt ellentétezem némi játékosággal, leginkább kiegészítőkkal. Akár egy olcsó bizsuval is teljesen más összehatás érhető el. Ezekből is azokat szeretem, melyek oldják a keretek közé szorított öltözködés szigorát, de figyelek arra, hogy egy bizonyos határt ne lépjek át. Édesanyám nemrég megdicsért, milyen szép virágos sálam van, aztán megmutattam neki, hogy a virágok valójában halálfejeket adnak ki. Előfordul azonban, hogy semmilyen látható „extremitás” nem fér bele a helyzetbe. Ilyenkor jól jön kiegészítőként egy parfüm: a „Juliette has a gun”. A mottója: „Júliának fejeve van – és nem fél használni”.

Nagy Renáta, a Gépészmérnöki Kar, Ipari termék- és formatervező mérnöki szakos hallgatója ajánlja: Készíts magadnak egyedi kiegészítőket, ruhákat!
Nagyon szeretem a kiegészítőket, főleg a fülbevalókat, különösen a saját készítésű, egyedi darabokat. Múlt nyáron, a szakmai gyakorlatom lézervágóval dolgoztunk, amivel bakelit lemezeket vágtunk. Először órákat gyártottunk, majd megpróbáltunk Batmanes fülbevalókat készíteni. Utána plexivel is kísérleteztünk. Sokan megdicsérték a fülbevalóimat, kérdezték, hol vettem, hol lehet ilyeneket szerezni, úgyhogy azóta csinálom másnak is. Egyelőre hobbiként, de gondoltam már arra, hogy lehetne ezeket webshopokon is árulni. Mindenképpen diákbárát beárazásra gondoltam, mert a dizájnertároltokban kapható árak iszonyatos drágák, és sokszor túlságosan extrémek. Rengeteg fülbevalóm van, már tartót is készítettem hozzájuk, ugyanezzel a vágótechnikával. Próbálok saját formákat kitalálni, hogy tényleg egyedi, személyre szabott darabokat hordhassak. Korábban készítettem már szegecselt pólót is, ami nagy divat manapság. Olcsón vettem laza textilpólókat meg domború, rávasalható szegecsket, és teljesen egyedi cuccot tudtam megvalósítani.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: TÓBIÁS LILLA FOTÓK: SZÉKELY ZSOLT

Megesett az osztrák-ukrán határon...

Sosem jártam még azelőtt az osztrák-ukrán határon, pedig létezik! Nem süllyedt el az autóm a Krokodil mocsárban és sosem szálltam meg a Tapaczky Szállóban. Bivaly-szuflét sem ettem még, nem mintha felénk annyira elterjedt étel lenne. Nem úgy, mint Bivalybergecen!

Fotók: Juhász Norbert

Nem, ne gondold azt, hogy megbolondultam. Egyszerűen csak szeretek színházba járni. Ritka tulajdonság ez manapság, hiszen mennyivel egyszerűbb otthon maradni, berakni egy filmet, és a képernyőre meredni, ingyen. De létezik egy kicsi, alternatív színház elrejtve a belvárosban, ahol a nézőtér barátságos légkörében alig húzódik meg száznál több szék, az első sorban ülők a színészek lélegzetvételét is hallhatják, az ukrán-osztrák határon pedig bivaly-szuflét készítenek. Ha gengszter lennék, talán ugyanúgy cselekednék, mint a többiek. Minden vágyam az lenne, hogy meggazdagodjak, majd a nagy balhé után egy csendes, hegyvidéki házban telepedjek le, unaloműzőként panziót alapítanék, és élvezném a gondtalan élet örömeit. Megtehetném, mert én tökéletes bűnöző lennék, hiba nélkül, probléma és cselszövés nélkül. Talán azért olyan problémákkal átszótt Pepets, Kapauer, Micila és Kiscián története, mert nem én segítettem nekik. Vagy azért, mert sosem volt könnyű életük. Nem találhattak más kiutat a mókuserékből csak a bűnözést. Létezik ilyen? Mibe ragadtak be egyáltalán? Szülői ártalmak, társ-

dalmi elítéltség, kilátástalan jövőkép? Miért olyan zseniális Parti Nagy Lajos darabja? Ha azt gondoljuk, hogy ez egy sablonos történet kitalált helyszínekkel, ami tragikus életsorsokkal ostromozza a nézőt, bizony tévedünk. Mert ez egy fantasztikus komédia, ami a szomorúságot is előnyös oldaláról ábrázolja. Ahol a kitalált is létező-rűvé válik, ahol a lehetetlen megvalósul, ahol mindenki egyéniség, és természetesen szüntelenül mosolyogni és nevetni tudunk ezen. Rájövünk, másoknak is óriási problémái lehetnek az életben, és ha sorsunk mégis sötétbe borul, mindig van okunk boldognak lenni. Mindig akad egy második esély, és ami a legfontosabb: akármilyen történik velünk az életben, akárhogy is érzünk, mindig lesznek igaz barátaink, még akkor is, hogyha világvége hangulatban ülünk egy osztrák étterem sötét konyhájában.

RUJSZ KRISZTINA

HIRDETÉS

UTAZÁS ÉS ÖNKÉNTESSEG!

Európa, Amerika, Ázsia és Afrika várja, hogy felfedezd!

2-3 hetet tölthetsz a világ bármely pontján nemzetközi környezetben miközben önkéntesen tehetsz egy jó ügyért!

Jelentkezz, szervezd meg az utazásod és már indulhatsz is!

Bővebb információ és jelentkezés a www.egyesek.hu/workcamps weboldalon!

április

BEMUTATÓ PR-EVOLUTION EGY NAP DÁTUM NÉLKÜL

2. (k.) 19:00 Harold Pinter: **A gondnok**
a Nézőművészeti Kft. és a Szkéné közös előadása

3. (sze.) 19:00 Elzbieta Chowaniec: **Gardénia**
temesvári Csiky Gergely Színház vendégjátéka

5. (p.) 20:00 Pintér Béla és Társulata: **A 42. hét**

6. (szo.) 20:00 David Harrower: **Blackbird**
az Orliai Produkciós Iroda, a Szkéné Színház, és a FÜGE közös előadása

7. (v.) 20:20 Jordi Galcerán: **A Grönholm-módszer**
a Neptun Brigád és a Manna közös előadása

8., 19., 30. (h., p., k.) 19:00 Agota Kristof: **A nagy füzet**
a Szkéné Színház és a Forte Társulat közös előadása

9., 17., 18. (k., sze., cs.) 19:00 Székely Csaba: **Bányavakság**
a Szkéné és a FÜGE közös előadása

10. (sze.) 20:00 Székely János: **Caligula helytartója**
a Vádli Alkalmi Színházi Társulás és a FÜGE közös előadása

11. (cs.) 19:00 Douglas Adams: **Galaxis útikalauz stopposoknak**
a Marosvásárhelyi Színművészeti Egyetem vizsgaelőadása

12., 14., 15. (p., v., h.) 20:00 Pintér Béla és Társulata: **A 42. hét**

13. (szo.) 11:00 Gál Tamás - Csokonai V. M.: **Dorottya**
családi színház

(szo.) 19:00 Scallabouche Company: **Impro Café Budapest**
Improvisation-Cabaret Show

16. (k.) 20:00 Nézőművészeti Kft.: **A fajok eredete**

20. (szo.) 19:00 Mihail Bulgakov: **Képmutatók cselszövése**
a Vádli Alkalmi Színházi Társulás, a FÜGE és a Szkéné közös előadása

21., 22. (v., h.) 20:00 Pintér Béla és Társulata: **Kaisers Tv, Ungarn**

23., 24., 25. (k., sze., cs.) Pintér Béla és Társulata: **Tündöklő Középszer**

27. (szo.) 20:00 **PR-Evolution: Egy nap dátum nélkül BEMUTATÓ**
táncelőadás

28., 29. (v., h.) 19:00 Parti Nagy Lajos: **Bivaly - szuflé**
a Szkéné Színház, a Tatabányai Jászai Mari Színház és a Nézőművészeti Kft. közös előadása

BME-S DIÁKKAL AZ ELŐADÁSOK 1.000,-/1.500,- K-ÉPÜLET, II. EMELET

NE CSAK LÁSS. SzkénéZZ!

WWW.SZKENE.HU

Bivaly-szuflé

groteszk desszert Parti Nagy Lajos módra

Parti Nagy Lajos Kosuth-díjas író, költő Bivaly-szuflé c. legújabb színművét idén mutatta be a Horváth Lajos Ottóval kiegészült Nézőművészeti Kft., azaz Mucsi Zoltán, Scherer Péter, Katona László és Kovács Krisztián. Az osztrák-ukrán határig menekülő, majd ott fogadót üzemeltető és bivaly-szuflét készítő gengszterek történetének megalkotásáról maga a darab szerzője beszélt.

A darab megírásához az ötletet egyik moziélménye, az Ádám almái c. film dán rendezőjének, Anders Thomas Jensennek a Gengszterek fogadója c. alkotása adta. Mi az, ami Önt megragadta a filmben, és arra inspirálta, hogy színdarabot írjon?

Mucsi Zoltánnal régóta beszélünk róla, hogy mi volna, ha írnék egy darabot a Nézőművészeti Kft.-nek. Szóba került a Jensen-film, Kapa kért, nézzem meg a filmet, van benne négy olyasmi szerep, amit ők szívesen eljátszanának. Megnéztem a filmet, tényleg az ő szerepeik, örömmel vállaltam.

Akkor a darab megrendelésre született. Ahogy a darabok általában. A „megrendelés” szónak van valami pejoratív értelme, holott csak arról van szó, hogy jó, ha az ember tudja,

tőlem egy darabot. Az átírás, a fordítás persze más, ott van egy bázis, egy a megrendelő által felkínált kiindulópont. Ezzel együtt egy munkát csak akkor vállalom el, ha íróilag teljesen szabad kezet kapok. A Bivaly-szuflénál is ez történt, a filmnek csak a kiinduló helyzete, alaksejtelve maradt, s egy-egy apró motívum, mintegy hommage-ként.

Gondolkodott rajta, hogy a témát egy másik műfajban, akár vers vagy novella formájában is megvalósítaná?

Amikor már kész volt a darab, átsuhant az agyamon, hogy érdekes lenne valamiféle prózát írni ebből. Nem is a történet, hanem az atmoszféra miatt, hiszen, például, „játszódik az osztrák-ukrán határon egy Búfaló Bill nevű nemzeti parkban.” Egy bestiáriumi világ – papagájok, jegesmedvék, szóval össze nem illő állatok, nyelvek, figurák, szociálék – lehetne belőle, egy furcsa, dús nyelvi örület.

Milyen fogadtatásban részesült az elkészült színdarab? Mennyire voltak elégedettek a Nézőművészeti Kft. tagjai? Gondolom, tetszett nekik. Megcsinálták az előadást, ez mindenképpen a tetszés jele.

Scherer Péter úgy foglalta össze a darabot, hogy a felnőtté válást mutatja be. Ön hogyan fogalmazza meg, hogy miről szól a Bivaly-szuflé?

Nem tudom. Mindarról szól, ami benne van. Ezeknek a szerethető szerencsétleneknek a belső szabad-

nem meglepő. Ugyanakkor a káromkodás változatossága nagyon is az. A megbotránkoztatáson és a szórakoztatáson kívül más célja is van a csúnya beszédnek?

Fotók: Juhász Norbert

A csúnya beszédnek inkább oka van, mint célja. Itt az válik a humorforrássá, hogy a négyből két gengszter programszerűen kerülni akarja a trágárkodást, ettől a beszédük még penetránsabb lesz. Bizonyos kontextusban a nemtrágárság válik „trágársággá”, a szalonképes megbotránkoztatóvá. A mi a fasz helyett a mi a pénisz emlegetése sokkal ütősebb, mert ritkább és váratlanabb. Amikor a 80-as évek közepén Spiró György Csirkefej c. darabját a Katona bemutatta, akkor azokról a bazdmegekről az akkori uralkodó párt politikai bizottsága tárgyalt és állásfoglalt. A közönség jó része fölháborodott, hogy a magyar színházban így nem lehet beszélni. Az eltelt 15-20 évben ez nagyon megváltozott. Az érdes, olykor félreértetten primitív köznyelv színpadi nyelvvé vált, olykor aránytalanul sok káromkodással. El is vészett a különös nyelvi súlya, jellemző ereje, sokkoló hatása. Sok színpadi szöveg bazmegekkel akarta legitimálni magát, mutatni a belevalóságát, a korszerűségét, ami ostobaság. Egy kritérium van, a művészi hitelesség, ami arány, megalkotottság, és, igen, dokumentatív műviség. Élő ember nem beszél úgy, mint az én hőseim. De ettől még, vagy tán pont ettől, olyanok, mintha az utcáról léptek volna be. A nyelv erősebb jellemző bármi másnál, csak abból beszélhetem a hőseimet, amiben élnek, abból a rétegből, szociolektusból.

A darab ellentétek találkozásának a sorából áll. Keserűdes, szívmengető és

szívet tépő jeleneteket tartalmaz, egy-szerre jelenik meg az elképzelt és a valós világ, szórakoztató és elgondolkodtató is egyben. Hogyan határozza meg a darab műfaját, komédia vagy tragikomédia, társadalmi vigjáték?

Végül komédiának neveztük el, mert éppen nem volt jobb ötletem. Képtelenség megtervezni előre a műfajt, bár én azt hiszem, akármit írok, mindig tragikomédia lesz. Erre áll a kezem, az agyam. Tapasztalatom szerint nincs olyan aktusa a létezésnek, amikor a tragikus és a komikus ne járná át egymást. Az

telen, hogy én mint író elégedett vagyok-e. A kész leírt darab az én kockázatom, az előadás jóval kevésbé. Itt két művészeti ág találkozik. Az írásművészet akkor ér véget, mikor kiteszem az általam autorizált példány végére a pontot. Onnantól fogva a színházművészeté a felelősség. Ostobaság szorongva figyelni, hogy mit fognak csinálni a darabomból. Az Ibusár c. huszerettemről (Parti Nagy Lajos alkotta műfaji megnevezés - a szerk.) többen kérdezték, hogy melyik rendezés, ill. előadás

kinek írja, hová írja a darabot. A színpadi munkáim mind megrendelésre készültek, az átíratok, a fordítások, de a saját darabok is. Amikor, lassan húsz éve, a Katona József Színház felkérésére megírtam a Mauzóleumot, annyi volt a megrendelés, hogy szeretnének

sághiányáról. Hogy egy bőrrond pénzzel, fél arzenálnyi fegyverrel is a mások pórázán lógnak. S persze fikarcnyi esélyük sincs, hogy végleg kiszálljanak.

A darabban hemzsegnek az obszcén szavak, használatuk négy gengszterről

ember nem tudna létezni, ha nem tudná kinevetni magát. És persze kisírni. Az ilyesfajta ellentétek nagyon termékenyek az irodalomban, hiszen erre, össze nem illőségek összeillesztésére, azaz a groteszkre korszakok, iskolák, életművek épülnek. Mondjuk úgy, az alantas és a felséges összeszikkasztására. Nem tudom, a világ és a kultúra e táján, Közép-Európában nem is lehet, persze nem is akarom a groteszket kikerülni.

A karakterek mindegyike esendő, hétköznapi alak, könnyen azonosulhat velük a néző. Miért döntött úgy, hogy nem csinál szuperhősöket a szereplőkből?

Azt gondoltam, hogy minden gengszterségük ellenére szerethető, csetlő-botló, közép-európai, mondhatnám úgy, hogy „csehes”, Hrabalos vagy Menzeles vagy épp Örkényes hősöket kellene írni, groteszk hősöket törött életekkel. Jensen filmjében is ott bujkál ez a fajta humor, szemlélet, stratégia, legalábbis mi könnyen belelátjuk. Ez számomra fontos is volt. Mit kezdtem volna egy vegytiszta, terminátor jellegű gengszterrel? Azt csak kinevetni lehet, ami önmagában kevés.

Az előadást milyennek találja? Hogy tetszett? Elégedett? Olyan lett, mint amilyennek megálmodta?

Nem álmodtam meg. Bennem előadásként nem nagyon létezik a darab. Az volt a célom, hogy jól érezzék magukat a színészek. És úgy láttam, ez sikerült is, tehát tetszett. Egyébként teljesen érdek-

hogy tetszett. Én azt feleltem, hogy ez is jó volt, meg az is jó volt. Hisz nem nagyon van etalon.

Hogyan ír? Hogy kell elképzelni az írás folyamatát?

Az írás ugyanolyan munka, mint az asztalosé vagy az elektromérnöké: képesség, szorgalom, bennfoglalt idő, körülmények, gyakorlat. Mesterség, aminek a nem megtanulható része, nevezem tehetségnek, a fontosabb, noha ez a megtanulható nélkül nem létezik. Az ihlet vagy kegyelmi állapot bizonyos fokig előidézhető, de ha „magától” jön, akkor is ott kell ülni, „alátartani” a papírt, a monitort. Adni neki egy esélyt. Az írás lényegében szelekció, válogatás és döntés ötletek, lehetőségek között. A szobrászok erre azt mondják, ott van a kőben a szobor, csak le kell szedni róla a felesleget. Az írás paradoxonja számomra az, hogy amikor kész egy szöveg, akkor látni igazán, hogy micsoda is, honnan indult, és mi lett belőle. Mint amikor hajdan a hívóvízből előhúzták a nedves fotót. A Bivaly-szuflénál annyit tudtam valószínűsíteni, hogy, mivel a nem sötét vég hazugság volna, valami rossz vége lesz a dolognak. Vagyis a gengszterek nem fognak étteremtulajdonosként megőregedni. De még a kétharmadánál sem tudtam a konkrét befejezést. És ez így van jól, mert halálra unnám magam, ha már az elején tudnám, hogy mi lesz a vége. Furcsa módon az írás és az olvasás processzusa ebben nagyon hasonlít.

SZABÓ ORSOLYA

GONDOLATOK

Ebben a rovatunkban prózákat, verseket, egyéb irodalmi műveket, valamint szociográfiákat közlünk. Várjuk e tárgyban írásaitokat a publicisztika@muhely.com e-mail címre, Gondolat jeligével. A rovatban megjelenő írások szerzői között 5000 Ft-os könyvvásárlási utalványt sorsolunk ki május végén.

Közöny

Nagyot csapott mérgében az asztalra. Lassan egy órája üldögélt itt, arra várva, hogy valaki foglalkozzon vele, de egyelőre úgy tűnt, az egész délutánt ezen a helyen töltheti, ha nem ad hangot valahogyan az elégedetlenségének. A sorszáma már hosszú percek óta villogott a feje felett, ám senki sem foglalkozott az öregemberrel, mintha elfeledkeztek volna róla. Egész egyszerűen hagyták, hadd üljön ott magának. Úgy érezte, cselekednie kell, mielőtt ezek megfosztják az összes nyugodt órájától, ami még maradt neki ebből a napból. Hiszen jobb dolga is lenne: otthon várják az éhes macskák, és Szabóné is megszólja, ha későn ér haza. Utálatos egy asszony, de hát övé a lakás, nincs mit tenni, túrni kell. Hangosan tolta ki maga alól a széket, aztán kicsit lámpalázasan, ám méltóságteljesen körbenézett, nem figyelt-e fel rá valaki. Az asztaloknál változatlanul folyt tovább a munka, az ügyfelek a padokon tornyosultak, a háttérben álldogáló sor lassan az ajtóig vezetett. Mérges volt, hiszen nem kért sokat, csak egy hibás számlát akart elintézni, amelyet az ő nevére küldtek, pedig neki már nincs is tévéje vagy egy

éve. Hogy ő azt a sok mocskot nézze nap mint nap, az kizárt, elege van ezekből az ostoba vetélkedőkből! Elég végighallgatnia az öregasszony butaságait, az is jó kis műsor neki nap mint nap. Felháborodásában körözni kezdett, közben kissé görnyedt háttal, dühösen lóbálta a csekket a kezében. Kimérten lépkedett végig a teremben az elégedetlen tömeg között. Az arcokat figyelte, a várakozók ábrázatát, ki, mit szól ehhez a lassúságával egyenesen vérlázító ügyintézéshez. Legnagyobb megrökönyödésére azonban az emberek közömbösen, vagy egyáltalán nem viszonozták provokáló mustráját. Egy-egy felháborodott tekintetet mintha mégis sikerült volna elkapnia – ez mindenestre nagy elégedettséggel töltötte el. Az öregember elsetált az asztalokig, és irigykedve nézett végig a kiváltságosokon, akiknek már sikerült az ügyüket az illetékesek elé tárniuk. A hivatalnokok bólogattak, és pergő ujjakkal ütötték a gépet, ő pedig nagyot nyelt, mert érezte, hogy egyre jobban felcsap benne az indulat. Tünetőleg megállt az egyik pult előtt, és kicsit megemelkedve kihívóan fordult a várakozó sor felé. Nem mondott semmit, de úgy érezte, éppen elég az is, ha még egyszer szigorúan végignéz az embereken. Hát nem látjátok, mit művelnek itt velünk, miféle eljárás ez, hogy így megvárakoztatnak bennünket – motyogta magában, és igyekezett tekinté-

tével minden egyes arcot felszítani. Szerette volna, ha felbolydíthatja valamivel a tömeget, és az szétcsap ezen a helyen, izzé-porrá tör a teremben mindent. Ám a felbújtani vágyott sor ugyanolyan közömbösnek látszott, mint azelőtt, néhány rosszalló szempártól eltekintve, akik úgy néztek rá, mint egy bolondra, aki éppen most szabadult. Hirtelen nyílt az ajtó, és legnagyobb ijedtségére Szabóné lépett be rajta. A vén boszorkány egyenesen felé tartott, még csak ez hiányzott, hát itt is megtalálta? Az asszony gyengéden karon fogta a mérgelődő öregurat: jöjjön, Sanyi bácsi, ideje pihenni. A mai sétának vége. A nő ki nem állhatta az ilyen jeleneteket, úgy érezte, minden szempár rájuk szegeződik, ezért mintegy magyarázatképpen odafordult egy újságot olvasó nőhöz: Beteg szegény, én ápolom. Az egyetlen szórakozása ez a csekk, amit még évekkkel ezelőtt nem fizetett be, mert úgy gondolta, nem neki jött. Ki is kapcsolták a tévéjét. Itt már ismerik – és fejével a hivatalnokok felé bökött. Hát persze, gondoltam, hogy kattant a bácsi – válaszolt mosolyogva a nő, és visszatérve az újságjához, ásított egyet.

KONTOR ILDIKÓ

Kire vár?

Kire vár az elejtett sóhaj?
Mi az, mit mára prédikál?
Könnyes a mosoly, mely földbe eltemet,
S röögöket ásóval rád dobál.

A félelem karmolja belülről
Nyirkos és éjsötét koporsód
„De csak várj, míg felkel majd a Nap”,
Vagy vizelj egy otthonban utolsót.

Konyha ez, kép villan hirtelen,
S híreket darál a rádió.
Híreket a múlt konyhaasztalára
Zeng-zúg a déli harangszó.

Kertünkben mindenütt kacat,
Alkatrész és feledett szilánk.
Felébredt a vágy a sosemvolt,
Sosem lett és tagadott iránt.

Havas még a kopár Zagya-gát
Siklott a szánkó rajta.
Hó ez, de a színe másmilyen,
Amolyan felnőttünk-fajta...

Füstös e táj, mint egykoron,
Csupán a lélekszám változott.
Született, lebénu lt, temették,
Mennyben ment, jobbra vár, kárhozott.

LÁSZLÓ GÁBOR

Metrómese

Mindig is gyűlöltem a metrókat. Nem elég, hogy a szerelvények koszosak és a föld alatt kell utazni, valahogy még az emberek arcára is kiül ez a sötét komorság. Ezért sem örültem túlzottan, amikor az útlezárások miatt néhány hétig metrózni kényszerültem. Hideg márciusi nap volt. A tél, hogy fitogtassa erejét, még egy utolsó, elszánt hadjáratot indított a tavasz ellen. A szekrényekből újra előkerültek a már kitisztított és gondosan elcsomagolt nagykabátok. A szerencsésebbek a szobájuk melegéből nézték a tél haláltusáját, míg a kevésbé szerencsések sáljuk mögé rejtőzve viaskodtak a hideg széllel együtt arcukba csapódó hópelyhekkel. Kemény tavaszi tél volt, mely pirosra csípte az arcokat, és jéggé fagyasztotta a szíveket. A metró utasai még a szokottnál is komorabb-

nak tűntek. Nyakukat behúзва fél arcukat a kabát melegébe rejtették, és onnan pislogtak ki a szürke világba, így a kapaszkodókon lógva sokkal inkább tűntek teleaggatott ruhafogasoknak, mint munkába utazó embereknek. A Kálvin térnél már egy talpalatnyi üres hely sem volt a szerelvényen, kivéve egy hajléktalan-nak tűnő szakállas férfi körül, akitől az utasok próbáltak minél messzebb húzódni, még ha ezért egy másik utastársukhoz kellett is préselődniük. Így utaztunk együtt, véletlenül egymás mellé sodródott alkalmi vándorként. A metró idilli zakatolását azonban egy éles kanyar után szívet tépő gyereksírás törte meg. Egy copfos, sárga kabátos kislány, aki ez idáig üde kis paca volt a sötét kabátos tömegben most, zokogva mutatta édesanyjának, hogy kiesett a régóta mozgó tejfoga. A mama próbálta csitítani, nyugtatgatta, hogy mindjárt megkeresik a szökött fogat, de a bakan-csos lábak tengerében ez lehetetlen vállalkozás-

nak tűnt. Néhány közelükben álló utas ugyan próbált a segítségükre lenni, de a fog csak nem került elő, így a kislány továbbra sem volt hajlandó abbahagyni a sírást. Ekkor azonban a hajléktalan átfurakodott a tömegen és a kislány elé tartotta a tenyerét. A kis fehér fog szinte teljesen elveszett a nagy érdes marokban. A gyermek egyszerűen elhallgatott és könnyein keresztül hálásan pislogott fel a magas férfira. Kivette az apró fogat annak kezéből és még mielőtt az édesanyja bármit tehetett volna átölelte a férfi lábát. Néhány másodpercig csimpszko-dott csak bele, mert akkor az ajtó kivágódott, az anyja elrángatta őt a férfitől, és sietve leszálltak a szerelvényről. Egy kis ideig még láttam ugyan a sárga kabátot, amint szinte szaladva próbálja a lépést tartani édesanyjával, de aztán hamar elnyelte őt is a hömpölygő tömeg.

HARMATI JUDIT

NYEREMÉNYJÁTÉK

G	A	I	L	Á	G	U	T	R	O	P	Keresd meg és húzd át az alábbi szavakat a rejtvényben. A kimaradt, át nem húzott betűk alkotják a megfejtést.
Á	R	S	D	U	B	L	I	N	Ó	U	
Z	G	L	A	I	L	Á	T	I	É	S	
S	E	R	G	N	Y	G	C	H	Ú	A	
R	N	A	Ú	M	M	Á	L	T	A	I	
O	T	T	A	Z	T	A	G	A	A	G	
G	Í	A	D	I	I	K	R	L	H	É	
Ö	N	K	V	N	D	A	M	I	L	V	
R	A	A	Á	O	B	R	Z	N	N	R	
Ö	R	D	Ö	G	L	A	K	A	T	O	
G	Á	Z	S	R	O	T	E	M	É	N	

	6			9				4
	5		6			8	3	
9			8					
		4			9	2		
			4		3			
		3	2			7		
					8			1
	1	6			4		9	
4				7			2	

A helyes megfejtést beküldők között két jegyet sorsolunk ki a Szkéné Színház egy előadására, valamint egy további szerencsés megfejtőnk a BME Ajándékbolt jóvoltából egy pólóval lesz gazdagabb. A megfejtéseket a magazin@muhely.com e-mail címre várjuk 2013. április 19-ig. Előző számunk nyertesei: **Kaiser Dóra** (színházjegy) és **Milanovits Richárd** (póló).